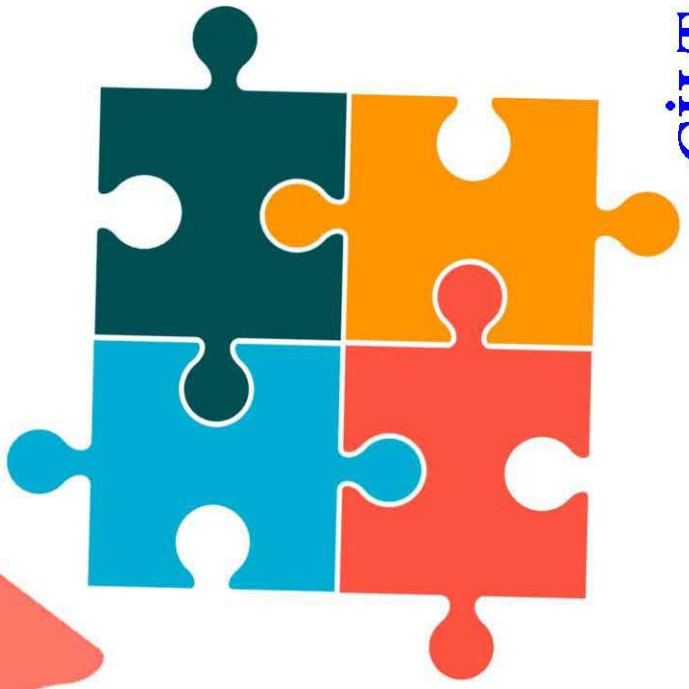
I. ULUSLARARASI BATTALGAZİ MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ
7-9 ARALIK 2018
MALATYA

KONGRE TAM METİN KİTABI

CİLT I

EDİTÖR
PROF. DR. MUSTAFA TALAS

ISBN 978-605-7923-57-8

ISBN 978-605-7923-57-8

İÇİNDEKİLER

CİLT I

Ahmet KAZAN, Sema KAZAN *SASAKIAN İSTATİSTİKSEL MANİFOLDLARIN ÖZEL BİR TÜRÜ ÜZERİNE*	1
Sema KAZAN, Ahmet KAZAN *KUARTER-SİMETRİK METRİK KONNEKSİYONLU SASAKİYAN İSTATİSTİKSEL MANİFOLDLAR*	9
H. Özlem GÜNEY, Sedat İLHAN *CALCULATE THE DETERMINANTS OF TOEPLITZ MATRICES FOR CONVEX FUNCTIONS RELATED TO FIBONACCI NUMBERS*	16
H. Özlem GÜNEY, Sedat İLHAN *SECOND HANKEL DETERMINANT FOR ANALYTIC FUNCTIONS RELATED TO A SHELL-LIKE CURVE CONNECTED WITH K-FİBONACCİ NUMBERS*	22
H. Özlem GÜNEY, Sedat İLHAN *UPPER BOUND FOR THIRD HANKEL DETERMINANT OF BAZILEVIC FUNCTIONS RELATED TO FIBONACCI NUMBERS*	27
Sedat İLHAN *ON SOME SYMMETRIC NUMERICAL SEMIGROUPS*	35
Sedat İLHAN, H. Özlem GÜNEY *FEKETE-SZEGÖ INEQUALITY FOR A CERTAIN CLASS OF ANALYTICFUNCTIONS RELATED TO FIBONACCI NUMBERS DEFINED BY A DIFFERENTIAL OPERATOR*	40
Sedat İLHAN, H. Özlem GÜNEY *CALCULATE THE DETERMINANTS OF TOEPLITZ MATRICES FOR STARLIKE FUNCTIONS RELATED TO FIBONACCI NUMBERS*	44
Sedat İLHAN, H. Özlem GÜNEY *UPPER BOUND FOR SECOND HANKEL DETERMINANT OF BAZILEVIC FUNCTIONS RELATED TO FIBONACCI NUMBERS*	50
Dilek KIRNIK, Oktay DÖNÜK, Yahya ALTUNKAYNAK *ÖĞRENME ATÖLYELERİ EĞİTİMİNE KATILAN ÖĞRETMELERİNEĞİTİM HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ*	55
Dilek KIRNIK, Yahya ALTUNKAYNAK, Oktay DÖNÜK *OKUL AİLE İŞBİRLİĞİNİN KURULMASINDA OKUL AİLE BİRLİĞİ BAŞKANLARININ ROLÜ*	64
Gülsen KILINÇ *RUH SAĞLIĞININ KORUNMASINDA SAĞLIKLI DAVRANIŞLAR*	72
Selim TAŞKAYA, Semih TAŞKAYA *ST 52 ÇELİK MODEL HACMİNİN ANSYS YAZILIMINDA EKSENEL KOORDİNATLARA GÖRE KUVVET VE BASINÇ İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ*	81
Yeşim AYDOĞAN *RAFFAELLO'NUN "ATİNA OKULU" İSİMLİ ÇALIŞMASININ KÜLTÜR MİRASI BAĞLAMINDA İRDELENMESİ*	94
Gülsen KILINÇ *RUH SAĞLIĞININ GELİŞTİRİLMESİ VE TEŞVİKİ*	104
Semih TAŞKAYA, Selim TAŞKAYA *MUSLUK MODEL HACMİNİN İÇİNDEN GEÇEN AKIŞKANIN ANSYS YAZILIMINDA GLOBAL KOORDİNATLARA GÖRE DAĞILIMININ SİMÜLASYONU*	114
Mesut YAŞAR *ANATOMİ BİLİMİNDEN SANATA: GUNTER VON HAGENS*	126
Gülsen KILINÇ *PSİKİYATRİ HASTALARINDA SOSYAL DESTEĞİN ÖNEMİ*	138

ISBN 978-605-7923-57-8

İlkay YILDIZ,Esra GÜR ***29. VERGİ HAFTASI AFİŞLERİNİN GÖRSEL İLETİŞİM KAPSAMINDA İNCELENMESİ***	**146**
Songül KARABATAK, Müslim ALANOĞLU ***ADAY ÖĞRETMENLERİN PROAKTİF KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE ÖRGÜTSEL BAĞLILIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ***	**155**
Şerafettin OKUTAN, Hasan GENÇ , Ahmet ÖZDEMİR ***AMELİYAT SONRASI AĞRI KONTROLÜNE YÖNELİK HEMŞİRELİK YAKLAŞIMLARI***	**163**
Gönül ŞENER ***AKADEMİK PERSONELİN MUTLULUK TANIMLARI***	**171**
Gönül ŞENER, Seda GÜNDÜZALP ***AKADEMİSYENLERİN ÜNİVERSİTELERDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ***	**177**
Mustafa AKSOĞAN, Meral ÇALIŞ DUMAN ***AKILLI ŞEHİR UYGULAMALARI; MALATYA ÖRNEĞİ***	**183**
Ebru İfakat ÖZCAN, Osman SERDAR ***KARASU NEHRİNDEKİ (ERZURUM-ERZİNCAN) SALMO TRUTTA MACROSTİGMA (KIRMIZI BENEKLİ ALABALIK)'NIN BAZI MERİSTİK VE MORFOMETRİK ÖZELLİKLERİ***	**203**
Hasan POLAT, Meral OLTULU ***ANDEZİT ATIKLI POLİMER KOMPOZİTLERİN MEKANİK ÖZELLİKLERİ***	**213**
Gülçin NACAR, Sermin TİMUR TAŞHAN ***ANNE MİKROBİYOTASININ BEBEK SAĞLIĞI İÇİN ÖNEMİ***	**223**
Ömer Faruk DERINDAG, Neslihan DERIN ***ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN BUSINESS MANAGEMENT***	**229**
Rukuye AYLAZ ***ASKERLERDE SİGARA İÇME DAVRANIŞI***	**237**
Esra GÜR, İlkay YILDIZ ***AŞIRI KİLOYLA MÜCADELEDE MALİYE POLİTİKASI ARACI: OBEZİTE VERGİSİ***	**246**
Funda KAVAK BUDAK, Abdurrezzak GÜLTEKİN, Aysel ÖZDEMİR ***EVDE BAKIM GEREKSİNİMİ OLAN YAŞLILARDA SOSYAL DESTEK İLE ÖZBAKIM GÜCÜ ARASINDAKİ İLİŞKİ***	**260**
Aysel ÖZDEMİR, Funda KAVAK BUDAK, Abdurrezzak GÜLTEKİN ***TİP II DİYABET HASTALARININ ALGILADIĞI SOSYAL DESTEK İLE ÖZETKİLİLİK ARASINDAKİ İLİŞKİ***	**266**
Ayşe TOTU KESKİN, Muhammet KURUCU ***GELENEKSEL VE MODERN KONUTLARIN MEKÂNSAL YAPISININ İRDELENMESİ MALATYA / DARENDE – AŞAĞIULUPINAR ÖRNEĞİ***	**272**
Osman SERDAR, Ebru İfakat ÖZCAN ***KARASU NEHRİ'NDEKİ BARBUS LACERTA (HECKEL, 1843)'NIN MORFOLOJİK ÖZELLİKLERİ***	**287**
Banu Hatice GÜRCÜM, Esra YILMAZ, Melike Cansu KOÇ ***ANTALYA İLİ DÖŞEMEALTI İLÇESİNDE KULLANIM SONRASI HALILARDA YUKARI DÖNÜŞÜM SÜRECİ***	**294**
Nihat GÜLTEKİN, Baran ARSLAN, Ahmet ÇAKIR ***İÇSEL PAZARLAMANIN İŞ AHLAKI VE İŞ TATMİNİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: ÖĞRETİM ELEMANLARI ÜZERİNDE BİR UYGULAMA***	**307**
Nihat GÜLTEKİN, Baran ARSLAN, Ahmet ÇAKIR ***SEKTÖREL İŞ AHLAKI***	**316**
Ahmet ÖZDEMİR, Hasan GENÇ, Şerafettin OKUTAN ***BARİATRİK CERRAHİDE PERİOPERATİF HEMŞİRELİK BAKIMI***	**320**
Yavuz ELİTOK, Uyum ELİTOK, Tahsin Galip TEKİN ***BATMAN ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET REKLAMLARINA YÖNELİK TUTUM VE DAVRANIŞLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA***	**326**

Ayhan ÜNGÖRDÜ, Koray SAYIN *REORGANIZATION ENERGY OF TRIS(3-AMINO-8- HYDROXYQUINOLINATO)ALUMINIUM COMPLEX*	332
Ayhan ÜNGÖRDÜ, Koray SAYIN *CHARGE TRANSFER PROPERTY OF TRIS(3-NITRO-8- HYDROXYQUINOLINATO)ALUMINIUM*	336
Mustafa Sencer KARAGÜL, Erdener BALIKÇI, Ümit YÜCELZülfikar ALTUNKANAT, Mehmet Ali GÜLCÜ *HİPOTERAPİDE KULLANILAN ATLARIN DAVRANIŞSAL ÖZELLİKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ*	340
Battal GÖLDAĞ *MESLEK YÜKSEKOKULUDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN DİJİTAL VATANDAŞLIK ALGILARI*	347
Battal GÖLDAĞ *MESLEK YÜKSEKOKULUDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN MOBİL ÖĞRENMEYE YÖNELİK TUTUMLARI*	366
Gülşen KIRPIK, Bünyamin AKDEMİR *ALGILANAN ÖRGÜTSEL ÖZDEŞLEŞMENİN FARKLI KUŞAKLAR AÇISINDAN İNCELENMESİ: TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİ ORGANİZE SANAYİ İŞLETMELERİ ÖRNEĞİ*	380
Gülşen KIRPIK, Bünyamin AKDEMİR *ALGILANAN KURUMSAL İTİBAR DÜZEYİNİN FARKLI KUŞAKLAR AÇISINDAN İNCELENMESİ: TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİ ÖRNEĞİ*	396
Gülşen KIRPIK, Bünyamin AKDEMİR *ALGILANAN KURUMSAL İTİBAR DÜZEYİ SOSYO-DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN FARKLILIK GÖSTERİR Mİ?: TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİ ÖRNEĞİ*	419
Gülşen KIRPIK, Bünyamin AKDEMİR *SOSYO-DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN ÖRGÜTSEL ÖZDEŞLEŞME DÜZEYLERİ FARKLILIK GÖSTERİR Mİ?: TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİ ÖRNEĞİ*	441
Hilal YILDIRIM, Kevser IŞIK *ANNE- BABALIK BECERİLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN EBEVEYN, ÇOCUK VE DİĞER DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ*	463
Hilal YILDIRIM, Kevser IŞIK *SAĞLIK BAKIMINDA ÇÖZÜM ODAKLI YAKLAŞIMIN KULLANILMASININ DERLEMESİ*	471
Murat Buğra TAHTALI *DEVLET MEMURLUĞUNU SONA ERDİREN HALLERDEN MEMURLUKTAN ÇEKİLMİŞ SAYILMANIN DEVLET ÜNİVERSİTELERİNDE GÖREV YAPAN AKADEMİK PERSONELE UYGULANABİLİRLİĞİ SORUNU*	477
Nihat PAMUK *YÜKSEK GERİLİM AKIM TRANSFORMATÖRLERİNDEKİ FARKLI BAĞLANTI GRUPLARINA GÖRE DİZAYN ÇALIŞMALARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ*	491
Nihat PAMUK *YÜKSEK GERİLİM YERALTI KABLO BAĞLANTILARINDA ASİMETRİK ARIZA BİLEŞENLERİNİN İNCELENMESİ*	499
Vedat YILMAZ, Ahmet Kenan SAYIN *6360 SAYILI YASA SONRASI İLÇE BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNDEKİ NÜFUS DEĞİŞİMİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: MALATYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ*	511
Şemseddin BAYRAM *BATTÂLNÂME'DE KADIN TİPİ VE EVLİLİK KURUMU ÜZERİNE NOTLAR*	528
Yahya DOĞAR *BAZI FONKSİYONLARI İTİBARİYLE SOSYALLEŞME VE SPOR İLİŞKİSİ*	544
Tuncay ÖZDEMIR *BAZI UZUN DÖNEMLI YILDIZLARIN ROTSE GÖZLEMLERI*	549

ISBN 978-605-7923-57-8

Hulusi BÖKE, Mehmet GÜLLÜ *BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİM MODELLERİ ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARIN BETİMSEL ANALİZİ*	559
Mehmet MÜFTÜOĞLU *DİN HİZMETLERİNİN VERİMLİLİĞİNİ ARTIRMADA MESLEKİ YETERLİLİĞİN VE MESLEKİ EĞİTİMİN ÖNEMİ*	569
Mehmet Nuri GÖMLEKSİZ *ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİJİTAL OKURYAZARLIĞA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ*	579
Şükran UYGUN, Hasan KARATAŞ *BI-PERIODIC PELL LUCAS SEQUENCE*	592
Ünal ŞENTÜRK *BİR İKTİDAR BİÇİMİ OLARAK TÜKETİM*	603
Yılmaz EVAT *BU ÇAĞIN ADI'NDA EĞİTİME DAİR FİKİRLER*	625
Mustafa TAŞ *BUHÂRÎ'NİN ET-TÂRÎHU'L-KEBÎR'İNDE BAZI TEFSİR RİVAYETLERİ*	629
İsa YUVACI, Emine DOĞAN *BÜYÜK OPTİK DİSK OLGULARINDA GLOKOM GELİŞİMİNİN OPTİK KOHERENS TOMOGRAFİ VE GÖRME ALANI İLE DEĞERLENDİRİLMESİ*	644
Mübeccel BULUT, Abdurrahman BILEN *NORMAL GÖZLERDE SİRİUS TOPOGRAFİ, HEİDELBERG ÖN SEGMENT OCT VE NİDEK SPEKÜLER MİKROSKOPİ İLE ÖLÇÜLEN SANTRAL KORNEA KALINLIK DEĞERLERİNİN KIYASLANMASI*	648
Kazım TÜRK, Ceren KINA, Mahmut BAĞDİKEN *ALKALİ-SİLİKA GENLEŞMESİNİ ÖNLEMEDE KİREÇTAŞI TOZU VE UÇUCU KÜLÜN ETKİSİ*	657
Tuncay ÖZDEMIR, Fernand CHOLLET, Zeki ASLAN *CERGA ASTROLABE ILE YAPILMIŞ GÜNEŞ GÖZLEMLERININ ANALIZI VE FK5 SISTEMI*	668
Mustafa TAŞ *CERH-TA'DÎL ESERLERİNDE ON KIRAAT İMAMI HAKKINDAKİ DEĞERLENDİRMELER*	689
Mukadder BOYDAK ÖZAN, Ceyda AKILLI *ÖĞRENCİ VELİLERİNİN OKULDA YAŞADIKLARI ÇATIŞMALAR VE ÇATIŞMA YÖNETİM STRATEJİLERİNİN SOSYO-EKONOMİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN ANALİZİ*	703
Nur Saadet TOSUN, Lokman H. TANRİVERDİ, Onural ÖZHAN, Nigar VARDI, Hakan PARLAKPİNAR, Azibe YILDIZ, Alaaddin POLAT, Ahmet Kadir ASLAN, Ahmet ACET. *DOES THALIDOMIDE HAVE BENEFICIAL OR HARMFULL EFFECTS ON CISPLATIN-INDUCED CARDIOTOXICITY IN RATS*	719
Talha MURATHAN, Fatih MURATHAN *CUMHURİYET DÖNEMİ KALKINMA PLANLARINDA SPOR'UN YERİ*	736
Merve ÜNAL, Mehmet SAĞLAM *MEB OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMININ ÖZELLİKLERİNİN ÇAĞDAŞ YAKLAŞIMLAR AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ*	741
Fahrettin GEÇEN *ÇOCUK RESİMLERİNDE YER ALAN KOPYANIN GELİŞİME OLUMLUOLUMSUZ ETKİSİ*	749
Fevziye ALSAÇ, Gönül ALSAÇ *DEDE KORKUT HİKÂYELERİ'NDE ANNE ARKETİPİ BAĞLAMINDA OTAĞ SEMBOLÜ*	756
Mehmet SAĞLAM, Merve ÜNAL *MEB OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMINDAKİ KAZANIM VE GÖSTERGELERİN DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ*	765
Erkan NUR, Ferit KÜÇÜK, Baran ARSLAN *DEMOGRAFİK FAKTÖRLER BAĞLAMINDA KADIN SAĞLIK ÇALIŞANLARININ KOMPULSİF SATIN ALMA DAVRANIŞLARINDAKİ FARKLILIKLAR*	772

ISBN 978-605-7923-57-8

Ferit KÜÇÜK, Baran ARSLAN, Erkan NUR *DEMOGRAFİK FAKTÖRLER BAĞLAMINDA ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİM GÖRDÜKLERİ KURUMA YÖNELİK KURUMSAL İMAJ ALGI DÜZEYLERİNDEKİ FARKLILIKLAR*	**781**
Leyla ZENGİN AYDIN, Hasan GENÇ *AÇIK KALP AMELİYATI SONRASI PROGRESİF GEVŞEME EGZERSİZİNİN AĞRI VE ANKSİYETE ÜZERİNDEKİ ETKİSİ*	**793**
Leyla ZENGİN AYDIN, Hasan GENÇ *SİMÜLASYON DESTEKLİ EĞİTİMİN ÖĞRENCİLERİN PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ İLE İLK KLİNİK ANKSİYETE ÜZERİNDEKİ ETKİSİ*	**802**
Дилноза Жамолова *АМИР ОЛИМХОННИНГ 1917 ЙИЛГИ МАНИФЕСТИ ВА МУЛЛАЛАР*	**811**
Metin KOPAR *DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ ZÜLFİ BEY'İN LOZAN KONFERANSINDA MUSUL SORUNUNA BAKIŞI*	**820**
Burak ERDEMCI *YAYGIN KAPOSİ SARKOMLU HASTANIN FOTON IŞINLARIYLARADYOTERAPİSİ: YENİ TEDAVİ TEKNİĞİ*	**832**
Burak ERDEMCI *MAKSİLLER SİNÜS TÜMÖRÜNDE VOLÜMETRİK YOĞUNLUK AYARLI RADYOTERAPİ*	**836**
Selda SEZER, Ayşegül YÜCEL, Funda OKUŞLUK, Emre BİRHANLI, F. Bilge EMRE *DY-KATKILANMIŞ TİO2'LERİN E.COLİ BAKTERİLERİNE KARŞI ANTİBAKTERİYEL ETKİSİNİN İNCELENMESİ*	**843**
Elif Merve ALPAK, Serap YILMAZ, Emine TARAKÇI EREN *ÇEVRESEL ALGI VE PEYZAJ TERCİHLERİ*	**852**
Mustafa EKEN, Ela B. G. AVŞAROĞLU *SİLİS DUMANI, UÇUCU KÜL VE BAZALTİK POMZA KATKILI BETONLARIN BAZI MEKANİK VE FİZİKSEL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ*	**863**
Gürkan ÖZDEN, Seher ÇEVİK, Seyhan ÇITLIK SARITAŞ *EMPATİ KANSER ALGISINI ETKİLER Mİ?*	**873**
Yusuf Eren ERDOĞDU, Engin Eren KORKMAZ , Tuğberk ÖNAL, Yunus ÖNAL, Şemsettin TEMİZ *EPOKSİ REÇİNEDE PARTİKÜL TAKVİYE ORANININ VİSKOZİTE VE SICAKLIK DEĞİŞİMİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI*	**879**
Aysel ÖZDEMİR, Funda KAVAK BUDAK, Abdurrezzak GÜLTEKİN *KRONİK HASTALIKLARDA EVDE BAKIM VERENLERİN BAKIM YÜKÜ VE RUH SAĞLIĞINA ETKİSİ*	**886**
Ahmet İLÇİM, Faruk KARAHAN, MERYEM GÜNENÇ *BAZI ERODIUM L'HER (GERANIACEAE) TÜRLERİNİN ANATOMİK ÖZELLİKLERİ*	**891**
Faruk KARAHAN *GELENEKSEL TEDAVİDE SİNDİRİM SİSTEMİ RAHATSIZIKLARINA KARŞI KULLANILAN BAZI TIBBİ BİTKİLERİN ETNOBOTANİK ÖZELLİKLERİ*	**896**
Mehmet ILKIM, Betül AKYOL, Burak CANPOLAT *FİZİKSEL AKTİVİTENİN ZİHİNSEL ENGELLİ BİREYLERİN ÖFKE KONTROLLERİNE ETKİSİ*	**907**
Yeliz İPEK *BORAKS VE ÇİNKO NİTRATIN PAMUKLU KUMAŞ ÜZERİNE ALEV GECİKTİRİCİ ETKİSİ*	**914**
Tural MEHMETOĞLU, Mehriban EMEK *ANALYTICAL ESTIMATES OF SPECIFIC HEAT CAPACITY OF SEMICONDUCTOR GAAS BY USING EINSTEIN- DEBYE MODEL*	**920**
Evrim ÇELEBİ, Edibe PİRİNÇCİ, Ayse Birsen DURMUS *TÜRKİYENİN DOĞUSUNDA BİR İLDE YAŞAYAN EVLİ KADINLARIN GEBELİKTE ŞİDDET DENEYİMLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER*	**923**

Caner ÇAKI, Mehmet Ozan GÜLADA *ALMAN DEMOKRATİK CUMHURİYETİ'NDE NAZİZM KARŞITI PROPAGANDA FAALİYETLERİ: "TÜM SİLAHLAR HİTLER'E KARŞI" ŞARKISI ÜZERİNE İNCELEME*	931
Talha MURATHAN *GELENEKSEL OYUNLARDA SPOR: ARDAHAN İLİ ÖRNEĞİ*	940
Neslihan DERIN, Omer Faruk DERINDAG *GERİDE KALAN SENDROMUNUN İŞLETMELERE ETKİSİ*	944

CİLT II

Akif ÇELEN *ALTINCI SINIF SOSYAL BİLGİLER PROGRAMI (2005)'YLA İLGİLİ TEZLERİN İNCELENMESİ*	953
Fatma KESKİN, Yurdagül YAĞMUR *GÜNEŞTEN GELEN SAĞLIK: D VİTAMİNİ*	980
Şule SAYAN *GÜNÜMÜZ SANATINDA DEĞİŞEN MEKÂN ALGISI*	985
Hande İNAN, Mehmet KARTAL, Fatih MURATHAN *BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN EGZERSİZDE TEMEL PSİKOLOJİK İHTİYAÇLARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ*	992
Hasan GENÇ, Ahmet ÖZDEMİR, Şerafettin OKUTAN *AÇIK KALP AMELİYATI SONRASI ROY ADAPTASYON MODEL ODAKLI BAKIMA BÜTÜNCÜL BAKIŞ*	997
Hasan GENÇ, Şerafettin OKUTAN, Ahmet ÖZDEMİR *KOLOREKTAL KANSER CERRAHİSİ SONRASI KOLOSTOMİLİ HASTALARDA BEDEN İMAJI, BENLİK SAYGISI VE CİNSEL YAŞAM SORUNLARINA TRANSKÜLTÜREL YAKLAŞIM*	1007
Hatice PEKİNCE, Behice ERCİ *ERGENLERİN SALDIRGANLIK DÜZEYLERİ İLE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ*	1014
Hatice PEKİNCE, Behice ERCİ *ROY ADAPTASYON MODELİNE GÖRE EVDE VERİLEN BAKIMIN MULTİPL SKLEROZLU HASTALARIN HASTALIĞA UYUMUNA VE YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİ*	1021
Perihan GÜRBÜZ, Gülsüm YETİŞ *HAVA KİRLİLİĞİ İLE KARDİYOVASKÜLER HASTALIK İLİŞKİSİ*	1029
Sümeyra TOPAL, Sinem YALNIZOĞLU ÇAKA, Özge ERTÜRK, Ayşe ÇEVİRME *HEMŞİRELERİN KÜLTÜREL YETERLİLİK DÜZEYİ İLE MESLEĞİN FELSEFESİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ VE ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ*	1037
Hakime ASLAN, Ümmühan AKTÜRK, Behice ERCİ *HEMŞİRE SPİRİTÜEL (MANEVİ) BAKIM TERAPÖTİKLERİ ÖLÇEĞİ'NİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİ*	1044
Kevser IŞIK, Hilal YILDIRIM *HEMŞİRELİK MESLEĞİNDE İLETİŞİMİN ÖNEMİ*	1050
Murat Abdulhamit ERCİŞLİ *HOLT-ORAM SENDROMU: OLGU SUNUMU*	1055
Jumanazarov Khurshid Sirojiddinovich *THE ROLE OF THE GREAT SILK ROAD ON THE DEVELOPMENT OF MEDICAL TRADITIONS*	1058
Yahya TASGIN *KATALİZÖR OLARAK KATILAN MAGNEZYUM OKSİT, ALÜMİNYUM OKSİT VE FERRİKROMUN POLYESTER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN MEKANİK VE MİKRO YAPI YÖNÜNDEN ARAŞTIRILMASI*	1062

ISBN 978-605-7923-57-8

Filiz BORAN, Emre BİRHANLI *MEZOFİLİK BACILLUS SUBTILIS VE TERMOFİLİK BACILLUS CEREUS TÜRLERİNDE FORON NAVY İLE FORON SCARLET BOYALARININ RENGİNİN GİDERİMİ*	**1074**
Tuba PARLAK AK, Mine YAMAN *PREVENTIVE ROLE OF GINKGO BILOBA EXTRACT 761 ON DI-(2-ETHYLHEXYL) PHTHALATE-INDUCED KIDNEY DAMAGE IN PREPUBERTAL RATS*	**1082**
Mehmet MURAT, Mustafa BALOĞLU, H. İrem ÖZTEKE KOZAN, Şahin KESİCİ *ÇOCUKLARDA İNTERNET BAĞIMLILIĞINI ÖNLEYEBİLİR MİYİZ?: GERÇEKÇİ SINIRLAR KOYMAK*	**1093**
Mehmet Ozan GÜLADA, Caner ÇAKI *BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA KULLANILAN İRLANDA PROPAGANDA POSTELERİ ÜZERİNE İNCELEME*	**1096**
S. A. ALIYEV, I. M. ASKEROV *ELECTRICAL CONDUCTIVITY OF SOLID SOLUTIONS TL (INS2) 1-X (FESE2) X NEAR THE PHASE TRANSITIONS*	**1106**
İbrahim GÖRÜCÜ *İSTİHDAMI ARTIRMA ARACI OLARAK KUPON SİSTEMİ ÜZERİNE BİR İNCELEME*	**1109**
İsmail BAKAN, Buket SEZER, Ayşegül AKMEŞE, Zehra ÇALIŞIR, Hüsne GÖZÜKARA *İZLENİM YÖNETİMİ VE ÖRGÜTSEL İKLİM ARASINDAKİ İLİŞKİ: BİR ALAN ARAŞTIRMASI*	**1115**
Ramazan BİÇER *KUR'AN-I KERİM'DE KADINLAR HAKKINDA NEGATİF ALGI OLUŞTURMAYA YÖNELİK KULLANILAN ARGÜMANLAR*	**1124**
Şerafettin OKUTAN, Hasan GENÇ, Ahmet ÖZDEMİR *KALP KAPAK AMELİYATLARI SONRASI GÜNCEL HEMŞİRELİK YAKLAŞIMLARI*	**1137**
S. Mustafa ÖNEN, Mehmet Seyda OZAN *E-DEVLET HİZMETLERİNDE KAMU-ÖZEL ORTAKLIĞI MODELİ: DÜNYADAKİ BAZI UYGULAMALARA BİR BAKIŞ*	**1142**
Hasan POLAT, Nihal Arda AKYILDIZ *KAMU YAPIM İŞLERİNDE KULLANILAN SERAMİK DÖŞEME KAPLAMALARININ BİRİM FİYAT TARİFLERİNİN İNCELENMESİ VE MALZEME SEÇİM YÖNTEMLERİNİN TARTIŞILMASI*	**1152**
Arzu ERÇETİN, Zuhal ERDEMİR *YENİ ÖZELLİĞİNİ KAYBETMEYEN BİR TARİHİ ÇEVRE UNSURU; KAPALI ÇARŞI*	**1166**
Songül KARABATAK, Murat KARABATAK *PROBLEM TEMELLİ VE WEB TABANLI EĞİTİM SÜRECİNİN KATILIMCILARIN YÖNETSEL GÜÇLÜLÜKLERİ ÜZERİNE ETKİSİNİN VERİ MADENCİLİĞİ İLE İNCELENMESİ*	**1184**
Mehmet KARAHAN, Sait PATIR *ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL YENİLİKÇİLİK KAPASİTELERİNİN BELİRLENMESİ*	**1193**
Ceyda YERDELEN KAYGIN, Tuncer YILMAZ, Erdoğan KAYGIN *KARS İLİNDE FAALİYET GÖSTEREN GİRİŞİMCİLERİN KULLANDIKLARI FON KAYNAKLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA*	**1205**
Hatice KARAER YAĞMUR, İsmet KAYA *PİRİDİN BİRİMİ İÇEREN İMİN POLİMERLERİNİN SENTEZİ, KARAKTERİZASYONU VE TERMAL ÖZELLİKLERİ*	**1217**
Mahire ÖZÇALIK *KENT İÇİN YOL AĞAÇLANDIRMASI VE YAŞAM KALİTESİNE KATKILARI*	**1232**
Mehmet Ozan GÜLADA, Caner ÇAKI *KIBRIS BARIŞ HAREKATI'NDA MARŞLARIN PROPAGANDA AMAÇLI KULLANIMI: "MÜCAHİT MARŞI" ÜZERİNE İNCELEME*	**1238**
Қымбат Нұрсұлтанқызы *ҚАЗАҚ ФОЛЬКЛОРЫНДАҒЫ ҚАСҚЫР БЕЙНЕСІ*	**1244**

Yunus ZENGİN, Erdoğan KAYGIN, Bayram KIRMIZIGÜL ***KOBİ'LERİN YENİLİK ANALİZİ: KARS İLİ ÖRNEĞİ***	**1247**
Kasım KAYA ***KADIN SAĞLIK ÇALIŞANLARININ KOMPULSİF SATIN ALMA DAVRANIŞLARI: ŞANLIURFA ÖRNEĞİ***	**1257**
Yüksel SAVUCU, Derya COŞKUN, Ali Serdar YÜCEL, Mustafa KARADAĞ, Serdar ORHAN, Baha Engin ÇELİKEL ***18-25 YAŞ ARASI ERKEK OKÇULARIN BAZI FİZİKSEL PARAMETRELERİNİN SEDANTER ERKEK SPORCULARLA KARŞILAŞTIRILMASI***	**1264**
Yılmaz EVAT ***KUTADGU BİLİG'DE DİNLEMEYE DÂİR GÖRÜŞLER***	**1267**
Mustafa TALAS ***KÜRESELLEŞME TEORİLERİ***	**1271**
Seher ÇEVİK, Gürkan ÖZDEN, Seyhan ÇITLIK SARITAŞ ***E-SAĞLIK OKURYAZARLIĞININ KALP YETERSİZLİĞİ OLAN HASTANIN ÖZBAKIMINA ETKİSİ***	**1281**
S Sultan LÖK, Songül KARABATAK, Murat KARABATAK ***YAZILIM MÜHENDİSLİĞİ TEMEL DERSLERİNDE ÖĞRENCİ BAŞARI DURUMLARININ BİRLİKTELİK KURALI İLE DEĞERLENDİRİLMESİ: FIRAT ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ***	**1288**
Caner ÇAKI, Mehmet Ozan GÜLADA ***LUSITANIA FACİASI'NIN PROPAGANDA AMAÇLI KULLANILMASI***	**1297**
Lutfiye ÖZDEMİR, Fidan ALHAS ***BELİREN YETİŞKİNLİK KURAMI: BİREY ERGEN MİDİR? YOKSA YETİŞKİN MİDİR?***	**1305**
Lutfiye ÖZDEMİR, Fidan ALHAS ***GEÇ ÇOCUKLUK DÖNEMİNE GÖRE HOLLANDIN KİŞİLİK KURAMI: TEORİK BİR YAKLAŞIM***	**1324**
Lutfiye ÖZDEMİR, Semiha KILIÇARSLAN ***GÜVENLİK KÜLTÜRÜNÜN GÜVENLİK PERFORMANSINA ETKİSİ: BİR ARAŞTIRMA***	**1346**
Ahmet ÖZDEMİR, Mahmut AÇAK ***2017-2018 İLHAN CAVCAV SÜPER LİG SEZONUNDA EN ÇOK GOL ATAN ON OYUNCUNUN ANALİZİ***	**1368**
Ümmühan AKTÜRK, Funda KAVAK ***ADÖLESANLARDA YALNIZLIK VE SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ***	**1376**
Vedat BEYYAVAŞ ***FARKLI BİTKİ SIKLIĞI VE MEPİQUAT CHLORİDE UYGULAMASININ NORMAL VE GEÇ EKİMLERDE PAMUĞUN (GOSSYPİUM HİRSUTUM L.) VERİM VE VERİM UNSURLARINA ETKİSİ***	**1388**
İ. Bakır ARABACI, Ceyda AKILLI ***ÖĞRETMENE YÖNELİK ŞİDDET HABERLERİNİN ANALİZİ***	**1400**
Ramazan ALİOĞLU, Çetin GENÇER ***MAMOGRAFİ GÖRÜNTÜLERİNİN ARKA PLAN, ETİKET VE DİĞER GÜRÜLTÜLERDEN ARINDIRILMASI***	**1411**
Diyar Farooq Ahmed DALO, Yunus Emre KARAKAYA, Sebahattin DEVECİOĞLU ***SPORTS MANAGEMENT AND INFORMATION TECHNOLOGY***	**1419**
Murat ŞAHİN, Halil Sencer ERKMAN ***MALATYA HEKİMHAN (TAŞHAN) KERVANSARAYI MİMARİ YAPI PROGRAMI ÜZERİNE TARİHSEL TİPOLOJİK BİR İNCELEME***	**1428**
Onur ALKAÇ, Mahmut PALUTOĞLU ***MALATYA KENT MERKEZİNİN DEPREMSELLİĞİ***	**1452**
Semran ÖZDEM GÜRTÜRK, Neşe YÜĞRÜK AKDAĞ ***AÇIK PLANLI OFİSLERDE GÜRÜLTÜNÜN ÇALIŞANLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ-BİR ÖRNEK KAPSAMINDA DEĞERLENDİRMELER***	**1465**

ISBN 978-605-7923-57-8

Burkay YAKAR, Türkan ÖZTÜRK KAYGUSUZ, Edibe PİRİNÇCİ ***DİŞ HEKİMLİĞİ KLİNİĞİMİZE BAŞVURAN HASTALARDA DENTAL ANKSİYETE SIKLIĞI VE ETKİ EDEN FAKTÖRLERİN ARAŞTIRILMASI***	**1473**
İsmihan YİĞİT, Cemal GÜNDOĞDU ***ÜNİVERSİTE TOPLULUKLARINDA REKREATİF FAALİYETLERE KATILAN BİREYLERİN SERBEST ZAMAN TATMİN DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ***	**1484**
Banu Hatice GÜRCÜM, Mualla Gözde ÇALIŞKAN ÇOBAN, Sıla BİNGÖL ***TEKSTİL TASARIMINDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE BİYOPOLİMERLER***	**1492**
Ramazan KAMİLOĞLU ***MALATYALI FAHRİ KAYAHAN VE TÜRKÜLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME***	**1507**
Muhammet KURUCU ***KERVANSARAY YAPILARININ YENİDEN İŞLEVLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN BİR SELÇUKLU YAPISI: 'ELAZIĞ-KEBAN DENİZLİ KÖYÜ(MAKIT HAN) KERVANSARAYI ÖRNEĞİ***	**1524**
Лев Владимирович Мардахаев ***ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНО ЗДОРОВОГО ПОДРАСТАЮЩЕГО ПОКОЛЕНИЯ***	**1546**
Mehmet KARTAL, Hande İNAN, Fatih MURATHAN ***BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN NOMOFOBİ DÜZEYLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ***	**1553**
Gönül ŞENER ***MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN DEĞER YÖNELİMLERİ***	**1559**
Mihalis KUYUCU ***RADYO BİTİYOR MU? Y KUŞAĞININ GÖZÜNDEN RADYO MECRASININ BUGÜNÜ VE GELECEĞİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA***	**1567**
Kasım KAYA ***MOBBİNG: ŞANLIURFA KADIN SAĞLIK ÇALIŞANLARI ÜZERİNE AMPRİK BİR ÇALIŞMA***	**1582**
Fatma FİDAN, Muhammed ŞAHİN ***İŞÇİ SENDİKALARININ ÖRGÜTLENMESİNİ ENGELLEYEN ETMENLER: TOKAT, SİVAS VE KAYSERİ'DE BİR ARAŞTIRMA***	**1592**
Muhammet KURUCU, Tuba Nur OLĞUN ***GELENEKSEL DARENDE KONUTLARININ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLAMINDA İNCELENMESİ***	**1598**
Esra GÜR, İlkay YILDIZ ***MUHASEBE EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN MUHASEBE MESLEĞİNE BAKIŞI: MALİYE PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNDE BİR ARAŞTIRMA***	**1611**
Şahin KESİCİ, Mustafa BALOĞLU, H. İrem ÖZTEKE KOZAN, Mehmet MURAT ***ÇOCUĞUM MÜKEMMEL OLMALI MI?***	**1622**
Onur ÖZGÜL, Funda OKUŞLUK ***MWCNT/ZRO2 SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU***	**1625**
Fevziye ALSAÇ, Gönül ALSAÇ ***NASRETTİN HOCA FIKRALARINDA İLETİŞİM KODLARI***	**1635**
Sevgi DÖNMEZ ***NEOLİTİK DÖNEMDE DAMGA MÜHÜR KULLANIMI, BELLEK VE ZAMAN***	**1643**
Neslihan ŞAHİN ***DİKLORO[1-(2-METİL-2-PROPENİL)-3-(4-İZOPROPİLBENZİLBENZİMİDAZOL-2-İLİDEN]PİRİDİN PALADYUM(II) KOMPLEKSININ SENTEZI VE KATALITIK AKTIVITESI***	**1654**
Fahrettin GEÇEN ***OKUL ÖNCESİ 4.5.6 YAŞ ÇOCUKLARININ ÇİZDİKLERİ RESİMLERDE YAZI, SAYI, HARF KULLANIMI***	**1663**
Sedef AKYOL, Eda Didem YALÇIN ***ORAL LİKEN PLANUS LEZYONLARININ TEŞHİS VE TEDAVİ YÖNTEMLERİ***	**1674**

İ. Bakır ARABACI, Ceyda AKILLI *ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN STATÜ DURUMU VE ÖĞRETMEN YETİŞTİRME KONUSUNDA ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ*	**1679**
Songül KARABATAK, Müslim ALANOĞLU *ÖĞRETMENLERİN SINIF YÖNETİM YETERLİK DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA*	**1687**
Ömer KILIÇ, Şinasi YILDIRIMLI *SANCAK (BİNGÖL) VE ÇEVRESİNDE SÜS BİTKİSİ OLARAK KULLANILABİLME POTANSİYELİ OLAN DOĞAL BİTKİLER*	**1709**
Berkan DEMİRAL, Hakan EVİN *PARİS İKLİM SÖZLEŞMESİ VE TÜRKİYE*	**1723**
Hulusi BÖKE, Mehmet GÜLLÜ *PARMAK VE MANŞET PAS BAŞARI TESTLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ*	**1740**
Serdar ORHAN, Ali Serdar YÜCEL, Baha Engin ÇELİKEL, Pınar DEMİRCİ *TÜRKİYE AKARSU MİLLİ TAKIMI SPORCULARININ (K1-C1) ANTROPOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMALI İNCELENMESİ*	**1744**
Aydan AKSOĞAN KORKMAZ, İsmail BENTLİ *ARGUVAN LİNYİTİNİN PİROLİZ ÖZELLİKLERİNİN ARAŞTIRILMASI*	**1749**
Şule SAYAN *POSTMODERNİZMİN EKLEKTİK ANLAYIŞI*	**1756**
Serdar ORHAN, Ali Serdar YÜCEL, Baha Engin ÇELİKEL, Ebru KENGER *ÖZEL FİTNESS SALONUNA GELEN SEDANTER BAYANLARA UYGULANAN REFORMER EGZERSİZİNİN BAZI PARAMETRELER ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ*	**1762**
Erman YILDIZ *PSİKOZ SAĞALTIMINDA KABUL VE KARARLILIK TERAPİSİNİN ETKİLERİ: SİSTEMATİK BİR DERLEME*	**1766**
Ramazan SEVER *MALATYA'NIN SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA DİNAMİKLERİNE COĞRAFİ BİR BAKIŞ*	**1774**
Banu Hatice GÜRCÜM, Sıla BİNGÖL, Mualla Gözde ÇALIŞKAN ÇOBAN *REJENERE SELÜLOZ CUPRO LİFİ İLE TEKSTİLDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YAKLAŞIMI*	**1790**
Şükran UYGUN, Hasan KARATAŞ, Ersen AKINCI *RELATIONS ON BI-PERIODIC JACOBSTHAL SEQUENCE*	**1803**
Erman YILDIZ *RUH SAĞLIĞINDA DEĞERLER NEDEN ÖNEMLİDİR? BİR DERLEME ÇALIŞMASI*	**1813**
Erman YILDIZ *RUHSAL BOZUKLUKLARDA FİZİKSEL SAĞLIK KONUSUNDA LİTERATÜR NELER SÖYLÜYOR?: BİR DERLEME ÇALIŞMASI*	**1820**
Öznur TİRYAKİ, Sümeyra TOPAL, Dilek MENEKŞE, Nursan ÇINAR *SAĞLIK PROFESYONELLERİ VE ANNELERİN ÇOCUKLARA TABLET, KAPSÜL VE DAMLA ŞEKLİNDEKİ İLAÇLARI TARİFLEME VE UYGULAMA YÖNTEMLERİ: KALİTATİF ÇALIŞMA*	**1830**
Erman YILDIZ *SAĞLIKLI YAŞAM TARZI DEĞİŞİKLİKLERİNDE KABUL VE KARARLILIK TERAPİSİNİN (ACT) ETKİLERİ: SİSTEMATİK DERLEME*	**1843**
Saliha EMRE DEVECİ *ÇALIŞANLARIN İŞ TATMİN DÜZEYLERİNİN İŞ PERFORMANSLARINA ETKİSİNİ ÖLÇMEYE YÖNELİK BİR UYGULAMA*	**1853**
Saliha EMRE DEVECİ *ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN SOSYAL ZEKÂ DÜZEYLERİNE ETKİSİNİ ÖLÇMEYE YÖNELİK BİR UYGULAMA*	**1858**
ZEKİ BOYRAZ, NURDANE ATEŞ *SANAYİNİN KURULUŞ YERİ VE GELİŞİMİNDE HUZURKENT (MERSİN) ÖRNEĞİ*	**1864**

ISBN 978-605-7923-57-8

CİLT III

Emre BİRHANLI, Filiz BORAN *BACİLLUS CEREUS KULLANILARAK ÇEŞİTLİ TEKSTİL BOYALARININ RENGİNİN GİDERİMİ*	1874
Emre BİRHANLI, Burak GÜÇLÜ *BACİLLUS MEGATERİUM A1 İZOLATI KULLANILARAK FORON KAHVERENGİ VE FORON SİYAH BOYALARININ RENGİNİN GİDERİMİ*	1882
Yeşim AYDOGAN *SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRASIN TÜRK RESİM SANATINDA ESTETİKSEL BİR İMGE OLARAK KULLANILMASI*	1892
Eda ALEMDAR, Ramazan BİÇER *BİYOLOJİK SAATİ YÖNLENDİREN HARİCİ FAKTÖRLERİN HASTALIKLARIN TEDAVİSİNDEKİ ROLÜ*	1902
Atabey KILIÇ *GÜNÜMÜZ GENÇLİĞİ İÇİN ROL MODELİ OLARAK BATTAL GÂZİ HAZRETLERİ*	1915
Ulviye GÜNAY, Abdullah SARMAN, Semiha DERTLİ *SAĞLIK BİLİNCİ, SOSYAL ÖĞRENME, ÜNİTER İNSAN VE TRANSKÜLTÜREL HEMŞİRELİK TEORİLERİ TEMELİNDE SAĞLIĞIN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ*	1924
Ulviye GÜNAY, Semiha DERTLİ, Abdullah SARMAN *SOSYAL ÖĞRENME TEORİSİ İLE ÇOCUĞUN SAĞLIK BİLİNCİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE ÇOCUK SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİN ROLÜ*	1930
Banu Hatice GÜRCÜM, Esra YILMAZ *KONFEKSİYON ATIKLARINDAN REJENERE PAMUK/POLYESTER İPLİK İMALATI*	1935
Levent HARPUTLUGİL, Mehmet ŞAHİN, Hatice ERDEM, Mehmet ERDEM *TARIMSAL ATIK ESASLI YENİ BİR AKTİF KARBONLA SULU ORTAMLARDAN AMOKSİSİLİN GİDERİMİ*	1954
Onur Özgül, Funda OKUŞLUK *HİDROTERMAL YÖNTEMLE MWCNT/TİO2 SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU*	1963
Abdurrahman EYMEN, Fatih Çağatay KAPLAN *GAYRİMENKUL DEĞERLEMEDE PİYASA VERİLERİNİN ETKİN KULLANIMI VE GAYRİMENKUL BİLGİ SİSTEMİ*	1974
İmran ASLAN *TÜRKİYE'DE KATILIM BANKACILIĞI*	1980
Zuhal ERDEMİR, Arzu ERÇETİN *LE CORBUSİER YAPILARINDA; LOFT*	1989
Ömer DEMİRBAĞ *DÎVÂN ŞİİRİNDE BİR MUTSUZ: NÂ'İLÎ-İ KADÎM*	1998
Abdurrezzak GÜLTEKİN, Funda KAVAK BUDAK, Aysel ÖZDEMİR *KARACİĞER NAKLİ OLAN HASTALARDA MANEVİ İYİLİK İLE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK ARASINDAKİ İLİŞKİ*	2005
Ahmet Kenan SAYIN, Vedat YILMAZ *TERÖRİZM VE ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ YÖNTEMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ*	2024
Ramazan SEVER *MALATYA'DAKİ İNANÇ TURİZM VE REKREASYON ALANLARI*	2030
Uğur ERSOY, Melih KEKİK, Uğur ÖZSARAÇ, Salim ASLANLAR *SAVUNMA SANAYİSİNDE CMT-MIG ROBOTİK VE GELENEKSEL MIG KAYNAK YÖNTEMLERİNİN UYGULANARAK BASINÇ DAYANIMININ VE DEFORMASYON DURUMUNUN İNCELENMESİ*	2050
Zennure KÖSEMAN *SEMANTIC TREASURE OF THE SHORT SHORT STORIES IN THE HUSTLING WORLD*	2056

ISBN 978-605-7923-57-8

Nihal Arda AKYILDIZ, Hasan POLAT ***MEKÂN ANLAYIŞININ TOPLUMSAL YAŞAM TARAFINDAN EVRİLİŞİ***	**2063**
Musaye KONAK ***AYNI KUMAŞIN İKİ YÜZÜ: İLBER ORTAYLI'NIN PENCERESİNDEN TARİH-SOSYOLOJİ İLİŞKİSİ***	**2079**
Serdar ORHAN, Ali Serdar YÜCEL, Bootan Jawhar SADEQ ***KİCKBOKS, TAEKWONDO VE MUAYTAİ SPORCULARININ EGZERSİZ BAĞIMLILIĞININ İNCELENMESİ***	**2100**
Serdar ORHAN, Ali Serdar YÜCEL ***SPOR MERKEZLERİNDE EGZERSİZ BAĞIMLILIĞININ İNCELENMESİ***	**2109**
Yılmaz EVAT ***SEVDA SÖZLERİ'NDE KONUŞMA TEMASI***	**2115**
Sevde MAVİ VAR ***SPORCULARDA MAKSİMAL KUVVET ANTRENMANININ BAZI HEMATOLOJİK PARAMETRELER ÜZERİNDEKİ AKUT ETKİSİ***	**2119**
Metin KOPAR ***"SEVRES VE LOZAN ANTLAŞMASININ MALİ HÜKÜMLERİNİN MUKAYESESİ***	**2125**
Aydan AKSOĞAN KORKMAZ, İsmail BENTLİ ***ARGUVAN LİNYİTİNİN SIVILAŞTIRMA VERİMİNİN BELİRLENMESİ***	**2138**
Gülçin NACAR, Sermin TİMUR TAŞHAN, Behice ERCİ ***ÖĞRENCİLERİN SİBER SALDIRI DENEYİMLERİ İLE ANKSİYETE DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ***	**2145**
Seyhan POLAT, Yunus Emre GENÇ, Onural ÖZHAN,Yüksel TOPLU, Hakan PARLAKPINAR,Nigâr VARDI, Öztun TEMELLİ, Yusuf TÜRKÖZ, Şeyma YAŞAR, Ahmet ACET ***SIÇANLARDA RADYOTERAPİ UYGULAMASINA BAĞLI BURUN MUKOZA DEĞİŞİKLİKLERİ ÜZERİNE GENİSTEİN'İN KORUYUCU ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI***	**2151**
Simge ÖZTÜRK, Sermin TİMUR TAŞHAN ***DOĞUM SONU DÖNEMDE BEBEK VE EMZİRMEYE YÖNELİK GELENEKSEL UYGULAMALARLA SAĞLIK OKURYAZARLIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİ***	**2161**
Leyla ZENGİN AYDIN, Hasan GENÇ ***AÇIK KALP AMELİYATI SONRASI PROGRESİF GEVŞEME EGZERSİZİNİN AĞRI VE ANKSİYETE ÜZERİNDEKİ ETKİSİ***	**2167**
Leyla ZENGİN AYDIN, Hasan GENÇ ***SİMÜLASYON DESTEKLİ EĞİTİMİN ÖĞRENCİLERİN PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ İLE İLK KLİNİK ANKSİYETE ÜZERİNDEKİ ETKİSİ***	**2176**
Seyit TAŞER ***TARİHTE DEMOKRASİ İÇERİKLİ UYGULAMALARIN SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDEKİ YERİ***	**2185**
Червякова Кристина Сергеевна ***ОСНОВНЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ И ФАКТОРЫ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ МНОГОПОЛЬЗОВАТЕЛЬСКИХ ОН-ЛАЙН ИГР***	**2192**
S. Mustafa ÖNEN, Faruk Selahattin YOLCU ***STRATEJİK YÖNETİM YAKLAŞIMI: ÜÇ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ STRATEJİK PLANLARI ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEME***	**2195**
Burkay YAKAR, Mehtap GÖMLEKSİZ, Edibe PİRİNÇCİ ***BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARIN SAĞLIK OKURYAZARLIĞI DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER***	**2207**
Erman YILDIZ ***ŞİZOFRENİDE İŞLEVSEL İYİLEŞMENİN PARAMETRELERİ NELERDİR?***	**2221**
Erman YILDIZ ***ŞİZOFRENİDE MOTİVASYONUN GENEL DOĞASI***	**2228**
Abdullah ÖĞRETMEN, Paki TURĞUT ***KALKER TOZU VE SİLİS DUMANLI HARÇLARDA OPTİMUM ÇİMENTO MİKTARI***	**2235**

ISBN 978-605-7923-57-8

Nuray DEMİREL AKGÜL *İPLİĞİN GİYSİ YÜZEYİNDEKİ TASARIMI HALİ*	**2241**
Koray SAYIN, Ayhan ÜNGÖRDÜ *QUANTUM CHEMİCAL CALCULATİONS ON FLAVONOİD BAİSALİN İN WATER PHASE*	**2262**
Ezlam SUSAM, Ramazan ÖZBEK *EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ELEŞTİREL DÜŞÜNME BECERİLERİNE YÖNELİK DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ (MALATYA İLİ ÖRNEĞİ)*	**2270**
Koray SAYIN, Ayhan ÜNGÖRDÜ *DFT STUDİES OF HEAT SHOCK PROTEİN (HSP) INHİBİTORS*	**2275**
Ramazan ÖZBEK, Ezlam SUSAM *PEDAGOJİK FORMASYON EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ELEŞTİREL DÜŞÜNME BECERİLERİNE YÖNELİK DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ (MALATYA İLİ ÖRNEĞİ)*	**2282**
Ezlam SUSAM, Ramazan ÖZBEK *EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ YANSITICI DÜŞÜNME BECERİLERİNE YÖNELİK DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ (MALATYA İLİ ÖRNEĞİ)*	**2287**
Nuray DEMİREL AKGÜL *YÖRESEL BİR SARAY KUMAŞI KUTNUDAN EVRENSEL GİYSİ TASARIMLARI*	**2291**
Hilal YILDIRIM, Kevser IŞIK *BESLENME DAVRANIŞ BOZUKLUKLARININ PSİKOLOJİK SORUNLARLA İLİŞKİLENDİRİLMESİ*	**2315**
Hakime ASLAN, Behice ERCİ *İNVAZİV GİRİŞİMLER İÇİN KULLANILAN MATERYALLERDEN OLUŞTURULAN OYUNCAKLAR İLE OYUN OYNAMA DENEYİMİNİN KANSERLİ ÇOCUKLARDA İNVAZİV GİRİŞİM AĞRISINA ETKİSİ*	**2320**
Zeliha CENGİZ, Kevser IŞIK *SAĞLIK TURİZMİNİN GELİŞİMİNDE HEMŞİRENİN ROLÜ*	**2326**
Kevser IŞIK, Hilal YILDIRIM *WEB DESTEKLİ SAĞLIK EĞİTİMİNDE HEMŞİRENİN ROLÜ*	**2330**
Elife GURSEL, Daniyal ISRAFILOV *CONVOLUTIONS AND BEST APPROXIMATION IN WEIGHTED VARIABLE EXPONENT LEBESGUE SPACES*	**2334**
Elife GURSEL, Daniyal ISRAFILOV *MAXIMAL CONVERGENCE PROPERTY IN GENERALİZED VARIABLE EXPONENT GRAND SMIRNOV CLASSES*	**2343**
Zeki BOYRAZ , Sera KARAAĞAÇ *DOĞANŞEHİR İLÇE MERKEZİNİN FONKSİYONEL ÖZELLİKLERİ*	**2351**
Seda GÜNDÜZALP *AKADEMİSYENLERİN SINIF YÖNETİMİNE İLİŞKİN FARKINDALIK DURUMLARI*	**2363**
Sertaç HOPOĞLU, Hakan ERYÜZLÜ *PETROL İTHALATININ DIŞ TİCARET DİNAMİKLERİNE ETKİSİ: TÜRKİYE İÇİN BİR ANALİZ, 1998-2018*	**2368**
Akif ÇELEN *ÜLKEMİZDE TERÖRÜN EĞİTİME ETKİLERİ VE BU ETKİLERİN ÖNLENMESİNE YÖNELİK ÖNERİLER*	**2380**
Mehmet Arif ÖZYAZICI, Seval ELİŞ, Gülen ÖZYAZICI, Semih AÇIKBAŞ, Nizamettin TURAN *FARKLI DALLI DARI (Panicum virgatum L.) ÇEŞİTLERİNDEN ELDE EDİLEN SİLAJLARIN BAZI MAKRO BESİN MADDESİ KAPSAMI*	**2398**
Mehmet Arif ÖZYAZICI, Orhan DENGİZ *ERUH YÖRESİNDE YER ALAN MİKRO HAVZADA YEM BİTKİLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ YAPILAN TARIM TOPRAKLARININBAZI MİKRO BİTKİ BESİN MADDELERİ DURUMLARININ İNCELENMESİ*	**2408**
Sabri Burak ARZOVA, Bertaç Şakir ŞAHİN *TARIMIN FİNANSMANINDA SELEM YÖNTEMİ VE MUHASEBE KAYITLARI*	**2418**

Murat ŞAHİN, Bahtiyar EROĞLU *TARİHİ YAPILARIN YENİDEN İŞLEV VERİLMESİNE YÖNELİK BİR YAKLAŞIM 'MALATYA HEKİMHAN(TAŞHAN) KERVANSARAYI VE HEKİMHAN HAMAMI ÖRNEĞİ*	2425
Abdurrahman EYMEN, Fatih Çağatay KAPLAN *TAŞKIN VE RİSK ALANLARININ COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ İLE İNCELENMESİ: MUŞ İLİ KARNİ DERESİ ÖRNEĞİ*	2445
Yeliz İPEK *ÇİNKO BORAT İLE İŞLEM GÖRMÜŞ PAMUKLU KUMAŞIN TERMAL DAVRANIŞI*	2454
Tural MEHMETOGLU *ACCURATE ASSESSMENT METHOD OF THERMAL CONDUCTIVITY OF THE URANIUM OXIDE NUCLEAR FUEL PLATES*	2460
Belemir GÜLHAN, Necip ERMİŞ, Mehmet GÜNATA, Onural ÖZHAN, Hakan PARLAKPINAR, Nigar VARDI, Azibe YILDIZ, Ahmet ULU, Burhan ATEŞ, Şeyma YAŞAR, Ahmet ACET *TİKAGRELORUN SIÇANLARDA KARDİYOVASKÜLER SİSTEM ÜZERİNDE YAPTIĞI DEĞİŞİKLİKLERİN ARAŞTIRILMASI*	2464
Seyit TAŞER *TOKAT'TA VAKIF GELİRLERİNDEN HİCAZ'A YAPILAN YARDIMLAR*	2478
Tural MEHMETOGLU *ANALYTICAL CALCULATION OF THE MODIFIED HEAT TRANSPORT FUNCTION ARISING FROM ELECTRONIC THERMAL CONDUCTIVITY EVALUATIONS*	2483
Sibel ERDEM DİREK, Edibe PİRİÇCİ *TRAVMA SONRASI STRES BOZUKLUĞU POST TRAUMATİC STRESS DİSORDER*	2487
Erdinç ARICI, Oğuzhan KELEŞTEMUR *GRİ İLİŞKİSEL ANALİZ YÖNTEMİ İLE TUFAL KATKILI HARÇLARIN OPTİMİZASYONU*	2496
Oğuzhan KELEŞTEMUR, Erdinç ARICI *TAGUCHİ METODU İLE TUFAL İLAVELİ HARÇLARIN KILCALLIK KATSAYISININ ANALİZİ*	2507
Yahya DOĞAR *TURGUT ÖZAL HÜKÜMETLERI DÖNEMINDE SPORDA YERINDEN YÖNETIM (13.12.1983 - 30.10.1989)*	2515
Yavuz ELİTOK, Uyum ELİTOK, Tahsin Galip TEKİN *TÜKETİCİLERİN İNTERNET REKLAMLARINA YÖNELİK TUTUMLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA*	2518
Koray YAPA, İbrahim AKBULUT *TÜRKİYE VE AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNİN İNSANİ GELİŞİM BAĞLAMINDA KARŞILAŞTIRILMASI*	2525
İbrahim GÖRÜCÜ *MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİNİN ÖRGÜTLENME SORUNU*	2536
Mahire ÖZÇALIK *TARİHİ PERSİPEKTİF İÇİNDE TÜRKLERDE YEŞİL ALAN KÜLTÜRÜ*	2543
Fatih DENİZ, Hakan YILDIZ *ALG BAZLI ATIK BİYOMAS KULLANILARAK SUCUL SİSTEMDEN SENTETİK BOYA KİRLİLİĞİNİN BİYOREMEDİASYONU İÇİN YENİLENEBİLİR ETKİLİ BİR BİYOSORBENT MATERYALİ*	2548
Fatih DENİZ, Hakan YILDIZ *MODEL BİR SENTETİK BOYANIN SULU SOLÜSYONDAN BİYOSORPSİYONU İÇİN YENİ BİR BİYOSORBENT MATERYALİ OLARAK YEŞİL BİR DENİZ MAKROALG FİKO-BİYOMASININ KULLANIMI*	2558
Ahmet Hayrullah SEVİNÇ, Muhammed Yasin DURGUN *UTILIZATION OF GROUND STEELMAKING SLAG AND FLY ASH AS FILLER MATERIALS INSTEAD OF FINE AGGREGATES IN HIGH STRENGTH CONCRETES*	2567
Ahmet Hayrullah SEVİNÇ *UTILIZATION OF SILICA FUME AND ZEOLITE AS FILLER MATERIALS IN CONCRETES*	2578
Perihan GÜRBÜZ *UYKU ALIŞKANLIKLARININ VÜCUT AĞIRLIĞI ÜZERİNE ETKİSİ*	2588

ISBN 978-605-7923-57-8

Mehmet ARI, Faruk AKÇINAR, Mehmet GÜLLÜ *UNUTULMUŞ GELENEKSEL GÜREŞLERDEN DUTLUK GÜREŞLERİNİN İNCELENMESİ (MALATYA BÖLGESİ)*	2594
Ümmühan AKTÜRK, Emine DERYA İSTER *HOSPİTALİZE YAŞLILARDA DÜŞME RİSKİ: DÜŞME DAVRANIŞLARI DÜŞME ÖYKÜSÜNÜ VE DÜŞME RİSKİNİ ETKİLER Mİ?*	2600
Tunay ASLAN, Mehmet DAĞ *VERGİ VE MUHASEBE BOYUTLARIYLA SERVİS TAŞIMACILIĞINDA TEVKİFAT UYGULAMASINA YÖNELİK BİR DEĞERLENDİRME*	2607
Yusuf Cemalettin ÇOPUOĞLU, Özge ÖZTÜRK *TEKNOKENT FİRMALARINDA ÇALIŞAN PERSONELİN TEKNOLOJİK VE SOSYAL YENİLİKÇİLİK ÖZELLİKLERİ: MALATYA TEKNOKENT ÖRNEĞİ*	2614
Emine DURMUŞ *YARATICI DRAMANIN TERAPÖTİK SÜREÇTE KULLANILMASI*	2628
Perihan GÜRBÜZ, Gülsüm YETİŞ *YAŞLANMA SÜRECİ FİZYOLOJİSİ VE SAĞLIKLI YAŞLANMA*	2633
Mehmet UÇAR, Rukuye AYLAZ *YAŞLILARDA YAŞAM KALİTESİ İLE SPİRİTÜALİTE (MANEVİYAT) ARASINDAKİ İLİŞKİ*	2641
Derya KARABURUN DOĞAN *ANTAKYA ORTODOKS KİLİSESİ'NDE VAFTİZ VE MÜZİK*	2647
Derya KARABURUN DOĞAN, Şakir Orçun AKGÜN *MUSİKİ DERNEKLERİNİN YÖRE MÜZİK KÜLTÜRÜNE KATKILARI (İSKENDERUN MUSİKİ DERNEĞİ ÖRNEĞİ)*	2655
Derya KARABURUN DOĞAN *MÜZİK VE RİTÜEL İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA ANTAKYA SÜRYANİ ORTODOKSLARI*	2664
Derya KARABURUN DOĞAN, Zafer KILINÇER *ROMAN (ÇİNGENE) MÜZİSYENLERİN MÜZİKLİ MEKÂNLARDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR (MALATYA ÖRNEĞİ)*	2678
Şükrü BİNGÖL, Sabahattin DEVECİOĞLU, Hülya BİNGÖL, Irşil DEMİRALP *TÜRKİYE'DE SPOR SEKTÖRÜNDE YERLİ ÜRETİM SORUNSALI*	2687
Yağmur Eylül DÖNMEZ, Ünal İMİK *YEŞİLÇAM FİLMLERİNDE "MAKAM VE MAKAMSAL DİZİ" KULLANIMINA YÖNELİK TESPİTLER*	2694
Yağmur Eylül DÖNMEZ, Ünal İMİK *YEŞİLÇAM FİLMLERİNDE TÜRK SANAT MÜZİĞİ ESERLERİNİN KULLANIMI VE SÜRE UZUNLUĞUNUN İFADE BÜTÜNLÜĞÜNDEKİ ÖNEMİ*	2699
İsmail BAKAN, Buket SEZER, Ayşegül AKMEŞE, Zehra ÇALIŞIR, Hüsne GÖZÜKARA *YETENEK YÖNETİMİ VE ÖRGÜTSEL SOSYALLEŞME ARASINDAKİ İLİŞKİ: BİR ALAN ARAŞTIRMASI*	2704
Ahmet ÖZDEMİR, Şerafettin OKUTAN, Hasan GENÇ *YOĞUN BAKIM HASTALARININ UYKU KALİTESİNİ ARTIRMAYA YÖNELİK TAMAMLAYICI VE ALTERNATİF YAKLAŞIMLAR*	2711
Cengiz GÜVEN *YÜZEYEL FEMORAL ARTER PSEUDOANEVRİZMASI İLE GELEN MARFAN SENDROMU*	2717
К.Н.Жайлыбай, Г.Ж.Медеуова , Д.А. Садыкова *ПРОБЛЕМЫ УЛУЧШЕНИЯ ЭКОЛОГИИ ЮГА КАЗАХСТАНА, ГОРОДА АЛМАТЫ И ДЕШЕВЫЙ СПОСОБ ВЫРАЩИВАНИЯ ДУБА, МОЖЖЕВЕЛЬНИКА, АКАЦИИ, КЛЕНА, ТУИ, СИРЕНИ И ДРУГИХ ДЕРЕВЬЕВ, ВОСПИТАНИЕ МОЛОДЕЖИ ЭКОЛОГИЧЕСКОМУ ПАТРИОТИЗМУ*	2721
Жолдасбеков Әбдіманат Әбдіразақұлы, Данияров Талғат Әбубәкірұлы *АБАЙ ҚҰНАНБАЙҰЛЫНЫҢ АҒАРТУШЫЛЫҚ ИДЕЯЛАРЫ*	2730

ISBN 978-605-7923-57-8

Mehmet ILKIM, Betül AKYOL, Burak CANPOLAT *ZİHİNSEL ENGELLİ BİREYLERDE FİZİKSEL AKTİVENİN BAZI YAŞAM BECERİLERİNE ETKİSİ*	**2734**
Ali Serdar YÜCEL, Zülfiye ÇAKIR, Serdar ORHAN *16-18 YAŞ ARASI FARKLI BRANŞ SPORCULARININ FİZİKSEL VE FİZYOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ*	**2739**
Yasemin OĞUZ GÜNER *SON DÖNEM BÖBREK YETMEZLİ ÇOCUKLARIN AİLELERİNE FİLİAL OYUN TERAPİ DESTEĞİ VE BİR VAKA SUNUMU*	**2744**
Burcu DOĞAN, Erdem HİLAL *ADIYAMAN İLİNDEKİ ÖNCÜ SEKTÖRLERE GÖRE TAKİPTEKİ KREDİ MİKTARLARINA İLİŞKİN BİR ÇALIŞMA*	**2752**
Nevzat TETİK, Ahmet UĞUR, Mehmet KARAHAN *ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN FİNANSAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ: İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ*	**2772**
Zeliha CENGİZ, Kevser IŞIK *HEMŞİRELİK VE EKİP ÇALIŞMASI*	**2785**
Fatih ARSLAN *KADINSI METİNLER, KADININ DEĞİŞİMİ: "MÜREBBİYE / ŞIPSEVDİ / BİLLUR KALP"TE OTOFEMİNEN EĞİLİMLER*	**2790**
Hakan ERYÜZLÜ, Sertaç HOPOĞLU *TÜRKİYE'DE KONUT FİYAT ENDEKSİNİN, DIŞ TİCARET BİLEŞENLERİ İLE İLİŞKİSİ: 2010-2018 DÖNEMİ ANALİZİ*	**2798**
Levent AKSU *DÜNYADA İNANÇ TURİZMİ İLE İKTİSADİ BÜYÜME ARASINDAKİ İLİŞKİNİN PANEL VERİ TESTLERİ İLE EKONOMETRİK ANALİZLERİ*	**2805**
Burcu DOĞAN, Erdem HİLAL *MARDİN EKONOMİSİNİN BAŞAT SEKTÖRLERİN TAKİPTEKİ KREDİ MİKTARLARI VE ORANLARI ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA*	**2855**
Elif ADEMOĞLU, Fatma Bilge EMRE, Sultan Tibet AKYÜREK *SINIF ÖĞRETMENLİĞİ 2., 3. VE 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KİMYA DERSİNE YÖNELİK ALGILARININ KARŞILAŞTIRILMASI*	**2876**
Fatma YAZAR, Funda OKUŞLUK *STEMM UYGULAMALARININ ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLER ÜZERİNE ETKİSİ*	**2885**
Kemal ŞAŞA, Erdem HİLAL *TAKİPTEKİ KREDİLERİN DÖNEMSEL OLARAK İNCELENMESİ MALATYA İLİNDEKİ SEKTÖRLER ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA*	**2895**
Seda GÜNDÜZALP *AKADEMİSYENLERİN ÖĞRENCİ METAFORLARI*	**2913**
Burcu DOĞAN, Erdem HİLAL *TÜRKİYE DE BAĞIMSIZ DENETİM ALANINDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMALARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA*	**2920**
Hakiye ASLAN, İmran ASLAN *HELAL GIDA SEKTÖRÜ: MALEZYA VE TÜRKİYE KARŞILAŞTIRILMASI*	**2930**
Gıyasettin AYTAŞ *NEDİM GÜNDAŞ'TA ÂŞIK TARZI ŞİİRLER*	**2940**

ISBN 978-605-7923-57-8

BATTÂLNÂME'DE KADIN TİPİ VE EVLİLİK KURUMU ÜZERİNE NOTLAR

Öğr. Gör. Şemseddin Bayram

Kayseri Üniversitesi, semseddinbayram@gmail.com

ÖZET

Destânlar; toplumların kültürel değerlerini ölümsüzleştirerek nesilden nesile aktaran, bu süreçte nesillerin ruhunu bünyesine dâhil eden hazinelerdir. Bu hazine sandıkları, milletin inançları, hayata bakış açıları, toplumsal ve ferdî ilişkileri gibi cevherleri bünyesinde barındırır.

Türk destânları da Türk milletinin sosyal ilişkilerini ve kültürel değerlerini zamanın deryasında dâim kılan ve her yeni neslin bu değerlerle donanmasına yardımcı olan edebî metinlerdir. İslamî dönem Türk destânlarının ilklerinden olan Battâl Gâzî Destânı da bu değerleri işaret eden motiflerle bezenmektedir. Kimi zaman olay örgüsünde kimi zaman da motiflerin içerisine yerleştirilen kültürel değerler geçmişin ân ve gelecekle bağlantısını sağlar.

Battâl Gâzî Destânı; araştırmacılar tarafından kahramanın kimliği, nesebi, karakteristik özellikleri, farklı nüshaları, destânın diğer edebî metinlere yansımaları gibi yönleriyle incelenmiştir. Lâkin; kahramanın kimliği hakkında dahi kesin bir bilgide uzlaşılamadığı için kültürel incelemelerden de uzak durulmuş sanırım. Bu noktada gözden kaçan husus ise; edebî metinlerin, yaratım sürecinde ortaya çıktığı toplumun motifleri ve zamanın birikimiyle yeniden düzenlenebilmesidir. Destânlardaki arketipsel motiflerin farklı toplumlarda farklı hâllerde karşımıza çıkması da bunun alenî işaretidir.

Türk-İslam kültürünün ilk ürünlerinden olan bu esere sosyokültürel açıdan yaklaşıp destânda bahse konu hadisenin yaşandığı toplulukta kadına bakış açısı, kadının toplumsal statüsü, bir aile ferdi olarak sorumlulukları, eş olarak sorumlulukları; bireylerin ve toplumun evliliğe bakış açısı, evliliğin amaçları ve türleri; aile kurumuna yaklaşım ve ailenin toplumsal düzenin sağlanmasındaki rolünü incelemeye çalışacağız.

Destânı tam ve doğru olarak veren bir nüshanın araştırmacılar tarafından hâlâ ortaya çıkarılamaması, neşredilen metinlerin sınırlı sayıda nüshanın incelenmesiyle oluşturulması, en doğru metnin meçhûl olması nedeniyle; yapacağımız incelemede bize kaynaklık edecek metni belirlerken en kapsamlı metni tercih ettik. Bu sebeple Salim Durukoğlu ve Hasan Kavruk'un altı ciltlik metni bizlere sunan eserini[1] rehber olarak belirledik.

Anahtar Kelimeler: Battalnâme, kadın, evlilik.

[1] Hasan Kavruk, Salim Durukoğlu (2012). **Battalnâme**. Malatya Kitaplığı Yayınları. Malatya.

ISBN 978-605-7923-57-8

1. Giriş

Toplumların karakterleri, sosyokültürel değerlerinin temelleri ve ilk örneklerine dair incelemelerde *mitler* ve *destânlar* çok büyük öneme sahiptirler. Özde iki tür de, toplumların "gayb" a ve güce karşı geliştirdikleri motivasyon metinleridir. Bu motivasyon, toplumun nesiller boyunca birlikte hareket etmesinin, zorluklara karşı umudunu yitirmemesinin ana kaynağıdır.

Birey/toplum; bu metinler aracılığıyla edindiği tecrübeler ve bilgiler yardımıyla karşısına çıkan engelleri tanımlar, anlamlandırır ve çözüme kavuşturur.[2] Türk toplumunun da tarihsel süreçteki sosyokültürel yapısının şekillenmesinde ve sürekliliğinde mitolojik ve tarihsel birikimlerin, tarihten edinilen tecrübe ve derslerin yadsınamaz bir önemi vardır. Türk toplumunun savaşçı kimliği, töreye/ dîne bağlılığı, pes etmeyen/ mücâdeleci karakteri; Türklere ait tüm destânlarda öne çıkar.

Çalışmamıza konu olan ve ilk örneklerine 11. Yüzyıl Selçuklu Dönemi Türk Edebiyatında rastladığımız, Osmanlı Dönemi'nde ve Cumhuriyet Dönemi'nde de farklı müelliflerce kaleme alınan "Battâl Gâzî Destânı" da Türk kahraman tipini anlatan en güzel örneklerden biridir.

Metninin çekirdek olaydan çok sonra kaleme alınmasının da etkisiyle farklı motiflerle bezenen destan üzerine yapılan çalışmalar genellikle kahramanın kimliği ve karakteristik özellikleri üzerinedir.[3] Ama destân ve kahramanı hakkında yapılan çalışmalar "Battâl Gâzî"nin kimliği hakkında kesin bir bilgi hâsıl olmadığı için tahminlerden öteye gidememektedir. [4] Peki, kimdir bu Battâl Gâzî? Tarihî kaynaklarda adı ve soyu hakkında

[2] *Mitin açık olan tartışmasız değeri hep aynı süreler içinde yenilenen ritüellerle yeniden doğrulanır. En eski olayın yeniden anımsanması ve yeniden gerçekleşme aşamasına getirilmesi, "ilkel" insana gerçek olanı ayırt etmesinde ve akılda tutmasında yardımcı olur. Paradigmatik bir hareketin sürekli yinelenmesi sayesinde sayesinde herhangi bir şey evrensel akış içinde "sabit" ve "sürekli" olarak kendini gösterir. "Başlangıç zamanında" yapılanın hep aynı süreler içinde yinelenmesiyle, herhangi bir şeyin "mutlak bir biçimde var olduğu" kesinleşir. Bu "herhangi bir şey" "kutsal"dır, yani insan-ötesidir ve dünya-ötesidir; ancak insan bunu kendi deneyimiyle öğrenebilir.* (Eliade, 2017:189-190)

[3] Konu hakkında yapılan bazı çalışmalar:
*Süleyman Arısoy (1978). "*Mytleşen Seyyit Battal Gâzî Gerçeği*". II. Seyyit Battalgazi Bilimsel Bildirleri. Eskişehir. s. 48-53;
*Vehbi Cem Aşkun (1978). "*Battal Gâzî*". Eskişehir Anma Günleri Dergisi. S. 1;
*Salih Baklacı (1990). "*Seyyit Battal Gâzî ve Düşünceler*". I. Uluslararası Seyyit Battal Gâzî Semineri. Eskişehir. S. 63-65;
*Hayrettin İvgin (1988). "*Battal Gâzî'nin Alpliği ve Şahsiyeti*". II. Battalgazi ve Malatya Çevresi Halk Kültürü Sempozyumu, Tebliğler. İstanbul. s. 157-159;
*Hasan Köksal (1986). "*Orta Dönem Türk Destânlarında Gâzî Tipi*". II. Uluslararası Türk Halk Edebiyatı Semineri. Eskişehir. s. 213-222;
*İsmail Ali Sarar (1988). "*Halk Edebiyatımızda Kahramanlık Konusu ve Seyit Battal Gazi*". II. Battalgazi ve Malatya Çevresi Halk Kültürü Sempozyumu , Tebliğler. İstanbul. s. 198-208;

[4] Konu hakkındaki farklı görüşler için bakınız:

ISBN 978-605-7923-57-8

farklı görüşler var iken ve son dönemde yapılan çalışmalarda da bu tarihî kaynaklar temel alınmışken, dediğimiz gibi, tahminden öteye gidemeyiz. Neşredilen "Battâlnâme" eserleri de tüm nüshaları incelemek yerine sadece bir ya da iki nüsha üzerinden hazırlandığı için eldeki çalışmalardan yola çıkarak titiz bir çalışmaya girişilememektedir. Bu da bize tüm "Battâlnâme"lerin bir araya getirilerek titiz bir metin tenkidiyle en sahîh "Battalnâme" neşrini zarûrî kılıyor. Zîrâ elimizdeki çalışmalar genel olarak ortak menkıbeler çerçevesinde teşekkül etmesine rağmen karakter isimlerindeki farklılıklar ve tarihî kaynaklardaki veriler bize menkıbelerden çok farklı yönler tayin etmektedir. Bu bilgi kirliliği de bizde şu fikri uyandırmaktadır: Battâl Gâzî'nin tarihsel bir kimlik olduğu muhakkaktır; lâkin farklı coğrafyalarda ve farklı zamanlarda kahramanlıklarıyla öne çıkan bazı şahıslar bu yönüyle bir rol model olan Battâl Gâzî'ye benzetilmektedir. Zamanla da bu teşbîh kahramanın lakabı olarak toplum içinde yaygınlaşmaktadır. Eski tarih kitaplarında ve seyâhatnâmelerde çok farklı isimlerin olmasının sebebi de bu olabilir. [5]

Bu farklı rivayetler doğrultusunda zihnimizde birtakım sorular hasıl olmakta: Battâl eğer "seyyid" ise ve Hz. Ali'nin soyundan geliyorsa Emevî halifeleriyle (genel kabul Battâl'ın Emevîler Dönemi'nde yaşayan bir Arap komutan olduğu yönünde olduğu için) metinlerde geçen muhabbeti nasıl açıklayabiliriz – Emevî soyunun, Ehl-i Beyt ve soyuna karşı tavrını da düşününce…-? Adı Abdullah ise ve Hz. Peygamber'in amcası Abbas'ın soyundan geliyorsa "seyyid" ünvânının kendisine verilmesi uygun olur mu? Menkıbelerde Abbasîler Dönemi'nde Malatya emîrliği yapan Emir Ömer'in kızıyla evlendiğine işaret ediyor. Bu ipucu doğrultusunda Battâl'ın, Emevî zulmü nedeniyle Horasan, Herat gibi Türk şehirlerine göçen ve Abbasî döneminde Anadolu ve Anadolu sınırına Türklerle beraber göçeden Ehl-i Beyt neslinden olduğunu düşünebilir miyiz? Türkler arasında çok bilinen ve sevilen bir kahraman tipi olmasında bu detayın tesîri olabilir mi? Bazı tarihî kaynaklarda Battal'ın 720-740 döneminde Emevî-Bizans mücadelelerinde bulunduğunu belirtmektedir.[6] Menkıbelerde belirtilen Ehl-i Beyt silsilesini [Hz. Ali, Hz. Hüseyin, Zeyne'l-Âbidîn, Zeydü'l-Envâr,

*Saim Sakaoğlu."*Battalnâme*". Türk Dünyası Tarih Dergisi. İstanbul. S. 76, s. 29;
* Yağmur Say (2009). **Türk İslam Tarihinde ve Geleneğinde Seyyid Battal Gazi ve Battalname**. Eskişehir Valiliği. Ankara;
* Hasan Kavruk, Salim Durukoğlu (2012). **Battalnâme**. Malatya Kitaplığı Yayınları. Malatya;

[5] Bazı çalışmalardan bilgi edinmek için bknz:
* Mustafa Özçelik (2009). **Seyyid Battal Gazi**. Eskişehir Valiliği. Ankara;
* Burhan Paçacıoğlu (1993). **Battal-nâme (İnceleme- Metin- İndeks)**. Basılmamış Doktora Tezi. (Dan. : Tuncer Gülsensoy). Erciyes Üni. Sos. Bil. Ens. Türk Dili A.B.D. . Kayseri;
*Abdulkadir Çolak (2006). Turâbî'nin Manzûm Battâlnâmesi İnceleme/ Metin. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. (Dan. : Sadık Armutlu). İnönü Üni. Sos. Bil. Ens. Türk Dili ve Edebiyatı A.B.D.. Malatya;
* Saim Sakaoğlu."*Battalnâme*". Türk Dünyası Tarih Dergisi. İstanbul. S. 76, s. 29.

[6] Bazı çalışmalardan bilgi edinmek için bknz:
* Ahmet Yaşar Ocak (1992). "*Battal Gazi*". İslam Ansiklopedisi. C. 5, s. 204-205.
* Abdulkadir Çolak (2017). "Battal Gazi'nin Tarihî Kişiliği". Şehir Kültür Sanat Dergisi. S. 3, s.13-15. Kayseri.
* Ahmet Güzel (2012). Battal Gâzî Tarihî-Edebî-Menkıbevî Kişiliği. Kitap Dünyası Yayınları. Konya.

ISBN 978-605-7923-57-8

Hüseynü'l-Ekber, Yahyâü'l-Beşer, Ali Zeyd, Aliyyü'l-Medenî, Rebî, Ali, Hüseyin, Cafer 'Battâl')[7] bu kadar kısa süreye sığdırabilir miyiz? …

Daha önce de belirttiğimiz gibi, tüm sorulara Battâl Gâzî ve Battâlnâmeler hakkında teferruâtlı çalışmalar ve menkıbeleri tarih ilmiyle müşterek bilgiler ışığında sentezleyerek cevap bulabiliriz.

Destâna dair sosyolojik çalışmalarda Türk-İslâm kültürünün etkisi göze çarpmaktadır. Bu çalışmalarda destan; tip ve motifler[8], dînî unsurlar[9], millî unsurlar[10] ele alınmıştır. Türk-İslâm kültürünün geçiş dönemi ürünlerinden olduğu ve karakterlerin genellikle Arap kültüründen gelmeleri nedeniyle İslâmî ve Arabî kültür unsurlarına sıklıkla rastlamaktayız. İncelemeyi düşündüğümüz kadın tipi ve evlilik/aile algısı da bu geçiş döneminin tesîrini taşımaktadır. Bu sebeple Orta Asya'daki Türk destânlarında, Dede Korkut Hikâyeleri'nde gördüğümüz kadın tipinden ve aile algısından farklılaşan yönler göze çarpmaktadır.

Biz de bu sebeplerden dolayı, kadın tiplerini incelerken yeni bir tasnîf yoluna gitmeyi tercih ettik. Kadının toplumsal algısı, erkekler nazarındaki konumu, birey olma/ birey olduğunu fark etme motivasyonu gibi sosyopsikolojik analize de yer vermeyi dönemi anlamak için gerekli olduğunu düşündük. Evlilik ve aile kurumlarına da oluşum şekilleri, aile fertlerinin birlik ve aile algıları, türleri vb. yönlerinden yaklaşarak bu kurumların toplum nazarındaki yerini anlamaya çalışacağız.

2. Battâlnâme'de Kadın Tipi

2.1. Kadın

"Kadın" kavramı bir cinsiyet şekli olarak erkeğin eşiti iken onun kültürel bir olgu olarak şahsına özgü bir geçmişi vardır. Tarihsel süreç içerisinde kadın bazı toplumlarda özgürlük, esaret, bereket gibi anlamları temsil ederken bazılarında ezoterik mesajların iletildiği bir sembol olarak görülmüştür. Kültürel, dinsel ve geleneksel yaklaşımların 'kadın'a yüklediği anlamın sürekli değişmesi kadının sadece bir cinsiyet olarak değil aynı zamanda toplumsal bir olgu olarak da tanımlanmasına yol açmıştır. (Ağçoban, 2016:1)

---

[7] Hasan Kavruk, Salim Durukoğlu (2012). **a.g.e**. s. 68-69;

[8] Örnek çalışma için bkz. : Hasan Köksal (1984). **Battalnâmelerde Tip ve Motif Yapısı**. KTB Millî Folklor Araştırma Dairesi Yayınları. Ankara.

[9] Örnek çalışma için bkz. :

* Önder Çağıran (1989). "*Battâlnâme'de Menkıbevî Unsurlar ve İslâmî Motifler*". III. Battalgazi ve Malatya Çevresi Halk Kültürü Sempozyumu, Tebliğler. İstanbul. s. 92-94.

*Mehmet Erbil (1978). "*Battâl Gâziler ve Anadolu'muzun Müslümân ve Türk Kılınışı*". II. Seyyit Battalgazi Bilimsel Bildirileri. Eskişehir. s. 43-47.

*Mehmet Emin Bars (2015). "*Battal Gazi Destanı'nda Dinî Unsurlar Üzerine Bir Değerlendirme*". Tarih Okulu Dergisi. S. 21, s. 73-106.

[10] Örnek çalışma için bkz. : *İlhami Durmuş (1993). "*Seyyit Battâl Gâzî ve Türk Kültüründeki Yeri*". Seyyit Battâl Gâzî Semineri. Eskişehir. s.10-14.

ISBN 978-605-7923-57-8

Hitit toplumunda her ne kadar asil kadınlarda anaerkil bir yapının avantajı öne çıksa da halk içinde kadınların değeri her zaman erkeğin yarısı olarak addedilmiştir. Romalılarda ise köleler arasındaki erkek-kadın ilişkileri hayvana eşdeğer tutulmuş, aristokrasi için de ise kadının medenî hakları sınırlandırılmıştır. Asil kadın haklarını ancak babası veya kocası aracılığıyla kullanabilirdi. Yahûdîlikte kadın; erkeğe erkeğin mallarından biri gibi emânet edilmiş; genellikle olumsuz sıfatlarla anılmıştır. (F. Tayanç, T. Tayanç, 1981: 19-44)[11] Hristiyanlıkta kadın daha önceki öğretilere göre daha eşitlikçi bir yaklaşımla ele alınmasına karşın yine de erkeğin hâkimiyetine emânet edilmiştir.[12] İslâmiyetten önce Arap toplumunda kadın değersiz ve uğursuz olarak görülmüş, daha çocukken diri diri gömülmüş, hazsal bir obje olarak gerektiğinde müşterek bir obje olarak kullanılmıştır.

2.1.1. Türk Topluluklarında "Kadın"a Bakış

Eski Türk telâkkisine göre, hakanla hatun gök ile yerin evlâtlarıydı. Güneş Ana ile Ay Ata onların gökyüzündeki temsilcileri idi. Hakanın mümessili olan Gün Ana ise daha üstte, gökyüzünün yedinci katında idi. Bu durum, hatunun hakandan daha muhterem telâkki edildiğini gösterdiği gibi aynı zamanda kadının erkekten daha saygın olduğunu da özetlemektedir. (Sevinç, 1987: 16)

İslâm öncesi Türk toplumlarında kadın tabu olmadığı için erkeğin her türlü faaliyetine iştirak eder; evde, savaşta, ziyâfetlerde; dînî, siyasî, bedîî, itikâdî sahalarda erkeklerle beraber olurdu. Kadın-erkek ayrımı yapılmadığı ve kadın erkeğin tamamlayıcısı olarak kabul edildiğinden kadınsız hiçbir iş görülmezdi. (Sevinç, 1987:31)

Emirnâmeler kağan ve hatun nâmına ortaklaşa imzalanır. Aile içinde de kadın yüksek bir mevkiye sahiptir. Anne olarak çocukların yetiştirilmesi ve evin idâresi kadına aittir. Türk töresi kadını kutsal sayar; onun dövülmesi, horlanması ve itilip kakılması mümkün değildir. Türk kültür ve destânlarına bakıldığında bu durum göze çarpmaktadır. (Kaplan, 1976)[13]

Türklerin İslâmiyeti kabulünden sonra, diğer Müslümân İran ve Arap toplumlarından farklı olarak bu dönemde de mevcut konumunun devâmlılığını sağladı.[14]

Türk toplumu, İslâmiyet öncesindeki algısını genel olarak İslâmî dönem yaşantısında da devam ettirmiştir. Eski Türk idâresinde karşımıza çıkmayan harem, câriye uygulamaları, Osmanlı Dönemi saray hayatında deneyimlenmesine karşın halk içinde kadın-erkek

[11] İlâhî dinlerlerde "kadın"a bakış farklılıklarına örnek çalışmalar için bkz. :
*Musa Kaval (2016)."İlâhî Dinlerde Kadının Kıymet Problemi". Akademik Bakış Dergisi. Kırgızistan. S. 55, s. 306-325.
*Şerif Abdulazim Muhammed (2015). "İslam, Hristiyanlık ve Yahudilikte Kadın". Misbah Dergisi. S.10, s. 195-228.

[12] *"Kadın kendi bedenine egemen değildir, erkek o bedene egemendir. Tıpkı bunun gibi, erkek de kendi bedenine egemen değildir, kadın o bedene egemendir." (*1. Ko. 7:4)
Kaynak:http://www.hristiyan.net/hristiyanahlaki/4.htm

[13] Kaynak: Anjelika Hüseyinzâde Şimşek (2016)."*Türk Destanlarında Kadın Algısı*". **Türk Dünyasında Kadın Algısı**. (ed. Şayan Ulusan, Shurubu Kayhan)Manisa Celal Bayar Üniversitesi Yayınları, C. 1, s. 18.

[14] https://www.beyaztarih.com/turk-tarihi/kadin-alplardan-baciyan-i-ruma-turklerde-kadin-savascilar (E.T. : 5/12/218)

ISBN 978-605-7923-57-8

ilişkilerinin genel olarak eski Türk yaşantısına benzer şekilde İslâmî daireye çok aykırı olmayacak şekilde devam etmiştir.[15] Halk içindeki bazı sıradışı örneklerin (berdel, üç-dört eşlilik, kadının aile içinde ikinci plana itilmesi…) Fars ve Arap kültürüyle etkileşimde bulunulan bölgelerde yaşandığını görebiliyoruz.

2.1.2. Battâlnâme'de Kadın Tipi

Çalışmamızda kullanacağımız destan metni, Hasan Kavruk ve Salim Durukoğlu'nun hazırladığı "Battalnâme" adlı eserdir.[16] Altı ciltlik çalışma, Latin harfleriyle sunulurken eserin yazıldığı dönemin dili korunmuş, bazı karakterler (ayn harfi "ع") dışında transkripsiyon karakterleri kullanılmamıştır. Metnin sonuna ise günümüz Türkçesinin dil özellikleriyle Sultan Alaaddin'in annesi Ummuhân Sultân'ın Battâl'ın mezarını bulması ve buraya türbe yaptırmasını anlatan, orijinal metinde bulunmayan bir bölüm eklemiştir.

Anadolu sahası Türk edebiyatında Oğuz Türkçesi ile yazılan ilk eserlerden olan Battâlnâme; çekirdek olayın yaşandığı dönem, coğrafya ve kültürel yapının etkisiyle Arap, Fars, Hristiyan, Müslümân; muhtemelen, Türk kaynaklarından rivâyetler nedeniyle Türk kültüründen motifler taşımaktadır. Bu kültürel mozaiği destânın kadın karakterlerinde de görebilmekteyiz. Bu çalışmamızın çıkış noktası da bu mozaiğin albenisidir. Zira bu destânda kadın; bâzen eski Arap ve Fars kültüründe olduğu gibi şahsî menfaâtler için alınıp satılabilen bir nesne; bâzen karşı dîn teblîğinde bulunan bir misyoner casus, bâzen şehvetle arzulanan bir amaç, bâzen eşini/sevdiğini kurtarmaya çalışan bir savaşçı, bâzen ailesini/çocuklarını korumaya çalışan fedâkâr bir anne, bâzen sevdiğinin her dediğini yapmaya hazır bir âşık, bâzen doğaüstü varlıkların elinde âciz bir esir olarak karşımıza çıkmaktadır.

İncelemelerimiz neticesinde Battâlnâme yedi kadın tipini tespit edebildik. Bazı husûsiyetler iç içe geçtiği için bakış açısına göre sayı azaltılıp arttırılabilir:

1. ***Alp kadın tipi:*** *Fedâkâr, iffetli, saygın ve erkeğin sâdık dostu olan kadın, bu özelliklerinin yanında erkeklebizzat savaşan, dövüşen, yarışan, güreş tutan, avcı, akıncı bir kahramandır, "alp"tir.* (Akyüz, 2010:172)

Battâlnâme'de Zeyneb Bânû, Meh-pîrûz ve Adn-i Bânû savaşçı kimliği ve gerektiğinde eşlerini korumak için gerektiğinde savaş meydanında eşleriyle beraber cenk ederler.

Zeyneb Bânû, Battâl'ın amcası Hasan'ın kızıdır. Birbirlerini ilk görüşte âşık olurlar. Emir Ömer'in emriyle evlendirilirler.[17] Rûm Kayseri'nin askerleri Mamûre' ye geldiğinde

[15] İlhan Aksoy (2017). "Toplumsal ve Siyasal Süreçte Türk Kadını". Yasama Dergisi. S.32, s. 17.
[16] Hasan Kavruk, Salim Durukoğlu (2012). a.g.e. .
[17] *"Bir gice Emîr 'Ömer Resûl-i Ekrem hazretlerini düşünde gördi, eyitdi: Yâ Emîr 'Ömer sabâh olıcak adam gönder, Hasan'ı çağır gelsün, di ki ben kızını Battâl'a virdim, hîç iki bir dimesün kızını virsün. Düğün eyle, kızı Battâl'a vir didi. Çün kim sabâh oldı, tîz ulular cem' oldılar. Yedi gün dügün eylediler. Nikâh idüp Zeyneb Bânû'yı Battâl Gâzî hazretlerine virdiler, murâd kıldılar."* (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 91)

ISBN 978-605-7923-57-8

Emir Ömer, Battâl'dan yardım diler. Battâl cenk meydanına hareket etmek için Zeyneb Bânû' ya haber verdiğinde Zeyneb Bânû kendisiyle beraber gitmek ister, Battâl izin vermese de cenk meydânına gider. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 91-92) Şemmâs tarafından kendi otağından kaçırılan Zeyneb Bânû'yu kurtarmak için Battâl, Kayser'in kalesine varır. Resûlullâh'ı rüyasında gören **Meh-pîrûz**, Kayser'in küçük kızı, Battâl'a ilk görüşte âşık olmuştur.[18] Battâl, ikisini de kaleden kaçırır. Arkalarından gelen askerlere karşı üçü birlikte kılıç tutarlar. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 98-99)

Adn-i Bânû, Hâmirân'ın kızıdır, dik başlı bir kadındır. Kendisini meydânda mağlup edecek kişiyle evleneceğini va'd eder. Adn-i Bânû'yu almak onun karşısına çıkan Bedrûn Şâh'ı Adn-i Bânû mağlup eder, öldüreceği esnâda Battâl araya girip önler. Adn-i Bânû'yu mağlup eder. Adn-i Bânû ve Battâl Gâzî müslümân olurlar. Adn-i Bânû va'dini yerine getirip Battâl'la evlenmek ister lâkin Battâl kabûl etmez, onu Bedrûn Şâh'la evlendirir. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 222-224)

Ketâyûn, Battâl'a zehirli bir turunç verir. Battâl'ın irâdesi zâ'il olur. Ketâyûn'un ardından giden Bedrûn ve Adn düşmana karşı beraber savaşır. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 228) Fağfûr-ı Çîn'in askerlerine karşı Emir Ömer'in askerleriyle beraber bir alp gibi savaşır.[19]

2. Anne Kadın Tipi: Türk kadını "anne/ana/ög" kimliğiyle evin birlik ve dirlik kaynağıdır. Çocuklarını tehlikelere karşı korur ve onların terbiyesini en iyi şekilde vermeye çalışır. Türk destânlarında "anne" karakteri şefkatli, merhametli ve fedâkâr kişiliğiyle öne çıkar.

Battâlnâme'de üç kadın anne kimliğiyle öne çıkar: Sâ'ide, Zeyneb Bânû ve Gül-endâm. **Sâide**; Hüseyin Gâzî'nin eşi, Battâl Gâzî'nin annesidir. Battâl, babasının mansıbını almak için intikamını almak üzere yola çıkmak istediğinde Sâ'ide, oğlunun başına kötü bir şey gelmesini istemediği için engel olmaya çalışır; ama engel olamaz. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 228) Zeyneb Hâtûn; Battâlın iki oğlunun, Ali ve Nezîr'in annesidir.[20] Gül-endâm ise

[18] "*Meh- pîrûz Zeyneb Hâtûn'a ey nigârîn kırk gündir ki Resûl Hazretini düşümde gördüm. Bu kırk serveri anın aktında gördüm. Resûl Hazreti eyitdi: (Bu kırk) mü'mini uçmaga iletin didi. Ben eyitdim: Beni bunların birine vir didim. Resûl-i Ekrem hazretleri eyitdi: Kırk günden sonra revzeninden her kim inerse seni ben ana virdim didi. İmdi ben dahı saydım bu gice kırk gündür. Resûl Hazreti hod yalan söylemez. Eger Hak peygamber ise ve sözi gerçek yukaruda kim var ise gele aşaga ine didi. Ol dem Seyyid Hazreti bunları bir bir dinledi, yukarudan çagırdı âmennâ ve saddaknâ yâ Resûlullah didi. Zeyneb Hâtûn eyitdi: Ey nıgârîn iş bu gelen efendim Sultân Seyyid Battâl Gâzî'dir didi. Ol şâh-ı evliyâ dahı aşaga indi. Zeyneb Hâtûn ile Meh-pîrûz, ikisi Seyyid'e karşu geldiler, yüz yere kodılar. Meh- pîrûz nazar kıldı . Seyyid'in cemâlin ve kemâlin cân u gönülden teferrüc kıldı, 'aşkı daha ziyâde oldı*." (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 97-98)

[19] "*…Çîn askerlerinden dahı Ankâs-ı Çîn meydâna girdi dahı mü'minlerden Adn-i Bânû 'azm-i meydân eyledi. Ankâs Adn'e eyitdi: Ne kişisin? Didi. Adn tınmadı, la'în ol dem Adn'in söylemediğine kakıdı ve kılıç havâle eyledi. Adn kalkan karşu tutdı. Başın savdı, atın boynuna dokundı. Atı yıkıldı. Geldi kim la'în geçe Adn-i Bânû çapuk deprendi. Ankâs'ın atının ön ayaklarının kılıçla çaldı. Ankâs dahı atıyla yıkıldı. Ankâs gine turunca Adn-i Bânû Ankâs'a bir kılıç öyke urdu kim la'înin ellerin başıyla havâya berrân oldı ve cânı cehenneme gitdi…"* (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 232)

[20] Battâl'ın ölüm haberini aldığında Zeyneb Bânû dayanamz, ölür. Bu esnada ortamda Ali ve Nezîr de bulunmaktadır. Hadisenin yaşandığı dönemde Battâl'ın iki eşi bulunmaktaydı: Zeynep ve Meh-pîrûz. Çocukların

ISBN 978-605-7923-57-8

Battâl'ın oğlu Beşîr'in annesidir.[21] Zeyneb Hâtun ve Gül-endâm'ın annelik vasıflarıyla ilgili bir işâret metinde yoktur.

Destânda karşımıza çıkan bir başka anne de *Emîr Ömer'in hanımı*dır. Battâl, Emîr Ömer'in kızı Fâtıma'yı istediği zaman, Battâl'ın fakîr olduğunu bildiğinden Battâl'ın başlığını yüklü tutarak vazgeçirmek ister.[22] Kızın Battâl'da gönlü olmasına rağmen Fâtıma'nın annesi evliliğin önüne geçmek ister.

3. Yardımcı kadın tipi: Battâlnâme'de kadın karakterler birçok yerde Battâl'ı zor durumdan kurtarmaya çalışmış, hattâ hayatını kurtarmışlardır. Bu yardımları incelediğimizde şöyle bir tasnîf ortaya çıkar:

Savaş meydânında yardım edenler: Zeynep Hâtun, Meh-pîrûz, Adn-i Bânû.[23]

Battâl'ın hayatını kurtaranlar: Hümâyu Dil-efrûz ve Râbia. **Hümâyu Dil-efrûz**, Kayser'in kızıdır. Battâl; Fağfûr-ı Çîn'in oğlu Hüsrev ve Hümâyu'yu esîr edip giderken yolda gördüğü ağaçlardan aldığı yemişlerin etkisiyle irâdesini kaybeder ve atından düşer. Hümâyu, Hüsrev'în ellerini çözüp kaçmak ister. Hüsrev Battâl'ı öldürmeğe çalışırken Hümâyu engel olur, Battâl'ı bağlayıp kaçarlar. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 188-189). Her ne kadar korku ve kaçma isteğiyle yapılsa da Battâl'ın hayatını idâme etmesinde büyük bir yardım olarak düşünebiliriz.

Battâl'a en büyük yardımları yapan kişi **Râbia**'dır. Hz. Peygamber'in, rüyasına girerek talepte bulunduğu ve her defâsında şifâyı beraberinde gönderdiği kişidir. Istıfâ-i Zâhid'in kızıdır. Medîne'de Hz. Peygamber'in türbesinde mücâvir. İki yerde karşımıza çıkar. İlki Ukbe'nin verdiği zehirle irâdesini kaybedip ölüm döşeğine düşen Battâl'a şifâ şişesini yetiştirir.[24] Diğerinde ise; Battâl, Ukbe'nin oğlu Velîd tarafından bir adada tek başına bırakılmıştır. Râbia, Battâl'a yemek ve ekmek getirir. Durumunu Hz. Hızır'a bildirir. Hz. Hızır, Allâh'ın izniyle Battâl'a yardım eder. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 243-244)

Kayser Kanatius'un kızı da her ne kadar kale yolunda uyuyakalan Battâl'ı uyandırmak ve yardım etmek için bir mektubu taşa sarıp Battâl'a atsa da bu taş Battâl'ın göğsüne çarpıp şehâdetine sebep olur. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 312)

idrâk seviyelerini de göz önüne aldığımızda, daha yakın dönemde evlenenen Meh-pîrûz'un çocuğu/çocukları olma ihtimâli zayıftır. Bu sebeple çocukların Zeyneb Bânû'dan doğduğunu söyleyebiliriz.

[21] Gül-endâm Battâl'a gebe olduğunu müjdelediğinde Battâl, çocuğun adını Beşîr koymasını ister.

[22] *"...Anası eyitdi: Bâri Battâl'dan bir çok mâl iste, anın hod nesnesi yoktur ki vire: Ne isteyesin? Ak fil kim Hindistan'dadır ve üstünde altun ceberiyle ve ayağında halhâl ile getürsün ve yüz kızıl kıvırcık deve ve yüz at Arabî ve yüz at Rûmî ve yüz at Tatarî. Her biri murassa ve egerlü ve üstünde yarısı oglan, yarısı kız ola bunları dile. Bunlar hod bî-mecâl nesnedir. Ele girmez, ferâgat olur didi…"*(Kavruk, Durukoğlu; 2012: 204)

[23] Yukarıda nasıl yardım ettikleri anlatıldığından tekrar anlatmaya gerek görmedik.

[24] *"… bugün sabâh vaktinde türbe-yi şerîfin içinde bir âvâz geldi kim yâ Râbi'a bu şîşeyi al ve benim oğlum Battâl'a tîz irişdir, içsin ve ol ağudan halâs olsun didi. Ben dahı şîşeyi aldım bunda irişdim ve muradınız hâsıl oldu…"* (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 186)

ISBN 978-605-7923-57-8

4. Düşman kadın tipi: Destân kahramanına ve/ya Türk/ Müslümân topluluğuna karşı kin besleyip, düşmanlık eden tiplerdir. Bazen gizli bir şekilde kahramanın/ toplumun içine sızıp düşmana bilgi sızdırmak ya da kahramanı öldürmek, toplumu birbirine kırdırmak ve ayrışmasını sağlamak bazen de açık bir şekilde hâin kumpaslar ve düşman güçlerinin birleşmesini sağlayarak kahramanı/Türk- İslâm topluluğunu mağlup etmeye çalışır.

Battâlnâme'de müslümân topluluğuna ve Battâl'a kin besleyip onu öldürmeye çalışan dört kadın öne çıkar: Beyzâ (Kayser'in vezîri Akratis'in kızı), Hurmeng (Esatur'un kızı), Ketâyûn (Kayser'in kızı, Meh-pîrûz'un büyük kardeşi[25]), Humâyûn Dil- Efrûz (Kayser'in kızı).

Akratis'in kızı Beyzâ cadılığı/ büyüyü çok iyi bilir. Battâl'ı öldürmek için Kayser'den fırsat ve izin ister. Kayser'de Yahûdî bir tâcir olan Yemliha ile onu Malatya'ya götürüp Battâl''a hediye eder. Bir gece Battâl'ın yanında yatarken Battâl'ın canına kasteder. Battâl bir yumrukla savar, onu öldürmek ister ama âmân dileyen Beyzâ müslümân olur. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 110-111)

Esatur'un askerleri çok uğraşmasına rağmen Abdulvehhab'ı dînden çıkaramayınca Esatur, kızı **Hurmeng**'den güzelliğini kullanarak Abdulvehhab'ın aklını ve gönlünü çalmasını ister. Hurmeng vazifesini başarıyla yerine getirir, Abdulvehhab aşk sarhoşluğuyla Hurmeng'in her dediğini yapar, Hristiyanlığı ve Hristiyan âdetleriyle evlenip âmel etmeyi kabul eder. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 250-251) Battâl, Abdulvehhâb'ın aklını başına getirtip tekrar müslümân olmasını sağlayınca bunu gören Hurmeng de müslümân olur. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 263-264)[26]

Battâl'ı en çok zorlayan düşman kadın tipi **Ketâyûn**'dur. Adn-i Bânû onun güzelliğini anlatırken Battâl kızı görmeden dahı âşık olur. Adn-i Bânû'yla beraber gittikleri, Ketâyûn'un korunması amacıyla tutulduğu yerden Ketâyûn'u kaçırır. Ketâyûn'u Müslümânlığa dâvet eder. Ketâyûn kabul etmez. Onu kurtarmaya gelen düşman askerleriyle Battâl'ın yaptığı cengi görünce Battâl'a bir oyun oynayarak yalandan şehâdet getirir. Halvet kaldıkları vakit Battâl'a zehirli bir turunç verip onun aklını başından aldı, dengesizleştirdi.Adn-i Bânû ve Bedrûn'u da kandırarak otağdan kaçar. Ketâyûn'u yakalamaya çalışırlar ama başaramazlar. Battâl'ı da öldü

[25] Destândaki ilginç noktalardan biri Battâl'ın iki kız kardeş olan Ketâyun ve Meh-rîrûz'u nikâhına almasıdır. Daha önce evlendiği Meh-pîrûz'un ölüp ölmediği hakkında bir bilgi yoktur. Bu durum iki ihtimâli zihnimize düşürmektedir: İlk soru, Meh-pîrûz, Ketâyûn- Battâl evliliğinden önce mi öldü? İkinci soru, İslamiyet öncesi Arap topluluklarının âdetlerinden olan "iki kız kardeşi aynı kişiyle nikâhlama", Battâl döneminde devam mı ediyor? Diğer şahıslarda "Acaba?" sorusunu soracağımız ikinci durum, Hz. Peygamber'in soyundan gelen, dînî hassasiyeti yüksek, Allâh tarafından müjdelenmiş bir kişi için zannımızca âbesle iştigâldir. Bu nedenle ilk durumun kuvvetle ihtimâl olduğunu söyleyebiliriz.

[26] *"…Seyyid Hazreti eyitdi: Yâ sen niçin Muhammed dînin terk eyledin? Abdulvehhâb eyitdi: Ben kazâ-yı âsumâna uğradım. Seyyid Hazreti eyitdi:İşte togan dahı kazâ-yı âsumâna ugradı.Andan Seyyid Hazreti agzın açup hûb-âvâzın işidüp ol dem kendiden gidüp atdan aşada düşdi ve bir zamân bî-hod olup yatdı. Seyyid dahı Abdulvehhâb Gâzî'nin başını dizine alup çün gine aklı başına geldi ve gözin açdı eyitdi: Ey şîr-i Hak bu benim gördigim düş midir hayâl midir? Seyyid Hazreti dahı eyitdi: Yâ Abdulvehhâb bu haberi işitdi. Tîz turu geliüp hançerin çıkardı ve belinden zünnârını kesdi ve yine Seyyid'in kademinde baş koyup tâze mân getürdi…"*(Kavruk, Durukoğlu; 2012: 265-266)

ISBN 978-605-7923-57-8

zannederek ötağda bırakıp Malatya'ya giderler. Onlar gittikten sonra Ketâyûn düşman askerleriyle beraber gelrek Battâl'ı esir alır. Battâl'ın kendi dînine girmesini ister. Sevdiği Behrâm'ın yemekten çatlayıp ölmesini dahi Battâl'ın sihrine/ büyüsüne bağlar. Battâl'ı öldürmek için kılıçla hamle ettiğinde kılıç iplere değip iplerin çözülmesini sağlar. Hâli göre Ketâyun kaçar. Kendisine tâlip olan Kırâvân-ı Mağrîbî'ye "İslâm askerlerini yok etme" şartını getirir. Sonra da Battâl'ın aşkı, Allâh'ın hikmetiyle, Ketâyûn'un gönlüne düşer.[27] Battâl, onun başını dizlerinin arasında alır, gözünü açar. Ketâyûn yaptıklarından af diler ve müslümân olur. Halîfe, Ketâyun ile Battâl'ın nikâhını kıyar. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 224-239)

Humâyûn Dil-Efrûz, Battâl'ın elinden kaçıp İstanbul'a gitmesine rağmen Battâl onu yine İstanbul'dan kaçırıp Bağdâd'a götürür. Kendisini Halîfe'nin makamından çalıp İstanbul'a gönderen Ukbe olmasına rağmen önce iftirâda bulunarak kendisini Battâl'ın kaçırdığını söyler. İncil üzerine yemin edip, doğruyu söylemesi istenince ancak doğruyu söyler.

Destânda, Battâl'a düşmanlık eden cadı/ büyücüler de vardır. Bu büyücülerin adları Râdî, Hilâl, Kırtas ve Harûs'tur.

Büyücü/câzu/cadı Hilâl, Kaf Dağı'nın ardında Tamûşî'nin katındadır. Güzel erkek ve kızları kaçırır. Eşi Gûzende'yi öldüren Battâl'dan intikam almaya çalışır. Battâl onu Hz. Hızır'ın verdiği okla öldürür. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 260-261)

Büyücü Hârûs, Velîd'in Battâl'ı adaya terk ettiği dönemde ortaya çıkar ve müslümân yiğitleri öldürür. Abdulvehhâb, Battâl'dan öğrendiği duayla kendisini korur. Battâl bir anda ortaya çıkar, büyücüyü öldürür. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 244-245)

Büyücü Kırtas, Velîd'in Battâl'ı adaya terk ettiği dönemde ortaya çıkar ve müslümân yiğitleri öldürür. Abdulvehhâb tarafından öldürülür. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 244)

Büyücü/Cadı Râdî, kırk kız oğlanı Ayne'l-Kıtır denilen bir yere kaçırır. Kızların anne babaları Battäl'dan kızlarını kurtarmasını ister. Battâl cadıyı öldürür, kızları kurtarır. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 302-306)

5. Âşık/ sevgili/ eş kadın tipi: Bir kahramanlık destânı olan Battâl Gâzî Destânı'nda aşk ve aile temâları da önemli bir yer tutmaktadır.

Destânın önemli bir bölümünde Battâl ve Battâl'a âşık olan kadınların hikâyeleri yer alır. Kahraman, yiğit, cömert kişiliğinin yanı sıra güzelliğiyle de dikkat çeken Battâl, karşısına çıkan kadınların kendisine âşık olmasından, bazılarına da âşık olmaktan kurtulamamaktadır.

[27] *"... Ketâyûn'ın dahı gönline Seyyid'in yâl ü bâli ve kadd ü kâmeti ve çeşm ü ebrûsı ve sehâveti düşdi. İtdigi işe peşimân oldı. Hay hay idüp ağladı ve eyitdi: Ey dirîgâ ben kendi elimle ayagıma balta urdum, şunun gibi pehlivânı yok yire öldürtdim deyüp zâr zâr agladı ve ol gice gözlerine uyku dahı gelmedi. Az kaldı kim dîvâne olayazdı*… (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 231)

ISBN 978-605-7923-57-8

Zeyneb Bânû, Battâl'a ilk görüşte âşık olur ve evlenir**.** ***Meh-pîrûz***, Hz. Peygamber'den rüyâsında talep eder, Allâh izniyle de Battâl'a âşık olur ve evlenirler. Haçin şâhı Tariyyun'un kızı ***Gülendâm*** da rüyasında Hz. Peygamber'in kendisini Battäl'a verdiğini görür, uyandığında Battâl'ı baş ucunda görünce âşık olur , şehâdet getirir ve Battâl'la evlenir. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 152-156) Emîr Ömer'in kızı ***Fâtıma*** da önce Battâl'ın çok eşli ve fakîr olması nedeniyle Battâl'a hoş bakmasa da onu görünce âşık olur. Battâl'ın istenen başlığı getirmesiyle de onunla evlenir. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 204-219)Seylân şâhı Asced'in kızı **Humayûn-ı Dil- Efrûz** da kendisini ifritlerin elinden kurtaran Battâl'a âşık olur ve evlenir. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 268-270) Ketâyûn da önce Battâl ve dahi müslümânların kötülüğü için uğraşsa da sonra Allah'ın hikmetiyle Battâl'a gönlü ısınır ve onunla evlenir. **Adn-i Bânû,** kendisini meydânda mağlup eden Battâl'a va'd ettiği gibi kendisiyle evlenebileceğini söyler, âşık olur; lâkin Battâl, Adn-i Bânû'yu ona âşık olan Bedrûn'la evlendirir**. Kayser Kanatius'un kızı** da Battâl'a âşık karakterlerdendir.

Aşk teması Battâl haricindeki karakterlerde de işlenir. En dikkat çekici sevgili, Esatur'un kızı **Hurmeng**'dir. Abdulvehhâb'ı dînden çıkarmak için âşık oyunu oynayan ve onu Hristiyan yaptıktan sonra evlenen Humreng, daha sonra gerçekten âşık olur.

Mihrâseb'in kızı, vezîr Behrâm'ın oğlu Muaz'la birbirlerini sevmektedir. Battâl, kızı devin elinden kurtardıktan sonra, Battâl'ın da yardımıyla, evlenir. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 209-210)

Kışmîr şâhının kızı da Battâl'ın devin elinden kurtardığı kızlardandır. Azraf'a âşık olur ve onunla evlenir. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 210)

Kırâvan şâhının kızı da Battâl'ın devin elinden kurtardığı kızlardandı. Kurtarıldıktan sonra Ancâf'a âşık olur ve onunla evlendirilir.

6. Dîn değiştirip müslümân erkeklerle evlenen kadın tipi: Cihâd ve teblîğ destânın ana meşgâlesidir. Bu bazen gazâ ile bazen de teblîğ yoluyla gerçekleşmektedir. İslâmiyete dâhil edilen kadın karakterlerin müslümân bir erkekle evlendirilmesi metinde en sık karşılaştığımız hâdisedir.

Keşîş Serâbil'in kızı **Nev-Rûz Bânû**, Battâl onu kaleden kaçırdıktan sonra Abdüsselâm'la nikâhlanır. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 104)

Mihriyâyil'in kızı da müslümân olur ve Muhammed b. Fellâh'la evlendirilir.

Sinbâd'ın kızı müslümân olduktan sonra Hüseyin b. Ali'ye verilir. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 108)

Meh-pîrûz, Gül-endâm, Hümâyûn-ı Dil-Efrûz, Ketâyûn müslümân olarak Battâl'la evlenir.

ISBN 978-605-7923-57-8

Önce Abduvehhâb'ı Hristiyan yapan Hurmeng, daha sonra Battâl'ın kerâmetine iknâ olarak müslümân olur.

7. Müslümân erkeklere din değiştirten kadın tipi: Destân da nâdir de olsa müslümân erkekleri, güzellikleriyle kandırıp Hristiyanlığa iknâ eden kadınlara rastlanılmaktadır. Kaytûr'un kızı; Kasım ve Mansûr'u kandırıp Mesîh dînine iknâ eder. Hurmeng de güzelliğiyle Abdulvehhâb'ı Hristiyanlığa iknâ eder.

3. Battâlnâme'de Evlilik Kurumu

3.1. Türklerde Evlilik

Evlilik, erkek ve kadın bireyler arasında toplumsal açıdan kabul görmüş ve süreklilik arz eden ilişkidir. (Reiter, 2012:55)

Aile, bölünmesi mümkün olmayan en küçük topluluk ünitesidir, parçasıdır. Bu topluluk, kültür adını verdiğimiz inanışlar, âdetler, kâideler bütünü ile klan ailesini sosyal ve hukûkî kayıt altına alır; aileye biçim ve düzen verir. (Eröz, 1998: 1-2)

İslâmiyet öncesi Türk toplumunda ilk sosyal birlik olan ve "oğuş/uğuş" sözü ile ifâde edilen aile sosyal bünyenin çekirdeği durumunda idi. Bu sebeple, aile sisteminni esasları siyasî, sosyal hemen bütün Türk kuruluşlarına ve fertlerin davanışlarına ve fertlerin davranışlarına yansımıştır. (Güler, 1998: 45-46)

Eski Türklerde görülen dışarıdan evlilik (exogamy) ve "küçük aile" yapılanması "tek eşle evlilik"i beraberinde getirmiştir. Türklerde genellikle tek eşlilik görülmektedir. Fakat yaygın olmamakla birlikte "çok eşli evlilik" de vardır. Çok eşli evlilik Türk ailesinde kendine has özellikleri olan bir durumdu. Türkler, ilk kadının rızası ile çocuğu olmaması hâlinde ikinci bir eşle evlilik yapıyorlardı. Daha çok zenginlerin birkaç kadınla evlendiği görülüyordu. Fakat Türklerde ilk kadın evde "başkadın"dı. (Güler, 1998: 50-51)

Anne, babadan sonra aileyi temsil ederdi. Babanın ölümü hâlinde miras anneye düşer, çocukların vârisi de o olurdu. Türk tarihinde kadınların, hükümdârların nâibi olmaları buradan ileri geliyordu. (Sevinç, 1987:74) *Babaları ölen oğullar, anneleri ile küçük kardeşlerini yanına alıp beslemek zorundaydılar. Ölen kardeşlerin eşleri ve çocukları da kendi başlarına, yapayalnız, sahipsiz bırakılmıyor, onları da erkek kardeş himâyesine alıyordu.* (Sevinç, 1987:75)

Türk destânlarında kahramanlar, çoğunlukla aile bireylerini korumak veya yeni bir aile kurabilmek için mücâdele ederler. Bu bakımdan aile, destânlar için oldukça önemli bir kurumdur. (Şahin, 2012:117)

ISBN 978-605-7923-57-8

Türk destânlarında karşılaşılan evlilik türlerinden biri "beşik kertmesi" geleneğidir. Genellikle aşk merkezli destânlarda ve halk hikâyelerinde karşımıza çıkmaktadır. Dede Korkut'ta Bamsı Beyrek ve Bânû Çiçek'in evliliği bu türdendir. (Şahin, 2012: 123)

Türk destânlarındaki asıl yaygın evlenme şekli seçerek evlenmedir. Destân kahramanı evleneceği eşini kendisi seçer ve bu uğurda mücâdeleye girişir. Dede Korkut Kitâbı'nda Kanturalı ve Selcen Hâtûn evliliği, Manas Destânı'nda Manas ve Kanıkey'in evliliği bu türdendir. (Şahin, 2012:124)

"Kalın" daha çok babası sağ iken oğullarının evlenebilmeleri için verdiği paydır. "Başlık" ise, evlenme sırasında kız ailesine verilen "hediye" görünüşündedir. Baba malından kızlara da pay düşüyordu. Bu da kızın "çeyiz"iydi. (Güler, 1998: 66)

Türk destânlarında tamamıyla meşrû bir zemînde kurulmuş olan ailelerde töre egemendir. Babanın, annenin ve çocukların konumları belirlenmiştir.Aile üyeleri arasındaki ilişkilerde sevgi ve saygı ön plandadır. Kısaca, Türk destânlarında kurumlaşmış, kuruluşu ve işleyişi birtakım kurallarla denetlenen sağlam bir aile olgusu vardır. Bu yapı içinde genç bireyler, yeni aileler kurmaya, diğer bir ifâdeyle evliliğe teşvîk edilir. (Şahin, 2012:136)

3.2. Battâlnâme'de Evlilik Kurumu ve Türleri

Eserde evlilik çok farklı şekillerde teşekkül edebilmektedir. Bâzen bir amaç, bâzen de herhangi bir amaç için araç olarak kullanılmıştır. Eserdeki evlilik türlerini tasnîf ettiğimiz zaman şöyle bir tablo karşımıza çıkmaktadır.

a. Eş sayısına göre:

a.1. Tek eşli evlilik: Metinde anlatılan bilgilerden yola çıkarak Battâl Gâzî dışındaki tüm şahısların tek eşli aile kurduklarını söyleyebiliriz.

a.2. Çok eşli evlilik: Eserde çok eşli evlilik yapan tek karakter Battâl Gâzî'dir. Karakterlerin tarihî kimlikleri hakkında bilgi sahibi olmadığımız için –ki edebî metin incelemesinde buna ihtiyaç da yoktur- diğer evlilikleri ancak eşli olarak kabul etmek durumundayız. Battâl; Zeyneb Bânû, Meh-pîrûz, Gül-Endam, Fâtıma, Hümâyun Dil-Efrûz ve Ketâyûn'la evlenerek altı evlilik yapmıştır. Bunların hepsi bir evliliğe dâhil olmamıştır. Fâtıma ancak bir yıl evli kalabilmiştir. Zeyneb Bânû da yalnızca Meh-pîrûz'la evliliğine şâhit olmuştur. Bu evliliğe de rıza vermiştir. (Kavruk, Durukoğlu; 2012: 98-99)

b. Evlenme şekline göre:

b.1. Severek ve seçerek evlenme: Destândaki evliliklerin çoğu bu türdendir. Battâl'ın Zeyneb Bânû, Ketâyûn, Hümâyûn-ı Dil- Efrûz'la evliliği; Hurmeng- Abdulvehhâb evliliği buna örnektir.

ISBN 978-605-7923-57-8

b.2. Rüyâda görerek/ telkînlenerek/ ilhâm alarak evlenme: Meh-pîrûz'un Battâl'la evleneceği Hz. Peygâmber tarafından Meh-pîruz'a ilham edilir. Battâl'ın İslâm'a davetini reddeden Gül-Endâm rüyâsında Hz. Peygamber'den ilhâm alarak müslümân olur ve Battâl'la evlenir. Hz. Peygamber'in rüyâsında Zeyneb Bânû ile Battâl'ı Emir Ömer'e telkîn etmesi üzere Emir Ömer ikisini evlendirir. Öncesinde Battâl'ı öldürmeyi amaçlayan Ketâyûn, Battâl'ın kuyuya atıldığına sevinmesine rağmen Hz. Allâh'ın gönlüne düşürdüğü aşk neticesinde Battâl'a bağlanır ve müslümân olup evlenir.

b.3. Bir imtihândan sonra evlilik: Emir Ömer'in kızı Fâtıma ile evlenmek isteyen Battâl, kızın anasının taleplerini yerine getirmek için Hindistan'a gider, orada çeşitli mücadelelerden sonra başlığı tamamlayıp kızla evlenir.

b.3. Araç olarak evlilik: Beyzâ, Battâl'ı öldürme göreviyle Battâl'la evlendirilir. Kayser'in kızı Hurmeng de Abdulvehhâb'ı önce kendine âşık eder, sonra da Hristiyanlaştırıp evlenir.

Destândaki dikkat çekici noktalardan biri Battâl- Gül-Endâm evliliğindedir. Battâl, Emir Ömer'den kızı istediğinde, annesi başlık talep eder. Bu detay, Türklerdeki "başlık" detayını anımsatmaktadır. Başlık, evlilik sürecinde, kız tarafının ailesine verilen bir hediyedir. Battâl'ın, talep edilen başlığı verebilmek için Hindistan'a varan mücâdelesi; aşk merkezli Türk halk hikâyelerinde âşığın, başlığı/ talebi yerine getirmek için girdiği sınavla benzerlik taşır.

Destânda "ataerkil" aile yapısı ön plandadır. Aile reisi ve karar mekanizması erkektir. Kadınlar genellikle ikinci planda ve âcizdir. Eserdeki Rum ailelerde erkek, amacına ulaşmak için kadını teklif etmekten dahi çekinmez.

SONUÇ:

İslâmî Dönem Türk Edebiyatı'nın ilk eserlerinden olan Battâl-nâme, hâlâ birçok açıdan incelenmeyi beklemektedir. Kahramanın kimliği ve hayat hikâyesi hakkında tarihsel bir temelde uzlaşılamaması nedeniyle olsa gerek araştırmacılar bu destân hakkında çalışmaları ilerletmekten beri durmuşlardır.

Battâlnâme- Saltuknâme- Danişmendnâme silsilesi şeklinde giden kahramanlık destanları hem sahîh bir metin hem de ciddî ve teferruâtlı inceleme husûsunda gereken ihtimâmı görememiştir. Türk tarihi ve edebiyatı açısından çok müstesnâ bir konuma sahip bu destânların alanında ehil ve dikkatli kişiler tarafından mümkün mertebe tüm nüshaları kapsayacak bir metin tenkîdiyle en doğru metne ulaştırılması gerekmektedir.

Destânların da masallar ve mitler gibi anlatıldığı zaman ve mekânın etkisinde arketipsel sembolizmin etkisinde küçük değişikliklere marûz kaldığını görebiliyoruz.

ISBN 978-605-7923-57-8

Battâlnâme'de Battâl'ın adının bazı nüshalarda Abdullah bazı nüshalarda Câ'fer olarak verilmesi; Battâl- Bâbek mücâdelesinin bazı nüshalarda bulunup bazılarında bulunamaması; büyücülerle yapılan mücâdelelerdeki sembolik değerler –ki bunlar dahi ayrı bir çalışmanın konusu olabilir- bu değişikliklere örnek olarak gösterilebilir.

Destânda Türk- Arap- Rûm- Fars kültürlerinin iç içe yaşatıldığını rahatlıkla görebilmekteyiz. İslâmiyet öncesi bazı geleneklerin ise hâlâ devâm ettirildiği noktalar da yok değildir. Rûm kültürü, Bizans Kayserlerinin bulunduğu ve Hristiyan mekânlarda karşımıza çıkmaktadır. Fars kültürü, Hint kültürü gibi diğer kültürlere de Battâl'ın mücadeleleri esnâsında rastlayabilmekteyiz.

KAYNAKÇA

Ağçoban, Sıddık (2016). "*Kadın Olgusunun Kültürel Gelişimi ve İslam'da Kadının Yeri Üzerine Tartışmalar*".**IntJCSS**. 2 (1). s. 14-24.

Aksoy, İlhan (2017). "*Toplumsal ve Siyasal Süreçte Türk Kadını*". **Yasama Dergisi**. S.32, s. 7-20.

Akyüz, Çiğdem (2010). "*Manas Destanı'nda Alp Kadın Tipi*". **Mukaddime Dergisi**. S.1, s. 169-180.

Bars, Mehmet Emin (2014a). "*Ak Kağan Destanında Kadın Tipi*". **Teke Dergisi**. S. 3/3, s. 94-111.

Bars, Mehmet Emin (2014b). "*Türk Kahramanlık Destanlarında Kadın Tipleri*". **IJLET**. V.3, s. 122-140.

Demir, Necati; M. Dursun Erdem (2006). "*Türk Kültüründe Destan ve Battal Gazi Destanı*". **Turkish Studies**. S. 1, s. 97-138.

Eliade, Mircea (2017). **Mitlerin Özellikleri.** (Çev. Sema Rifat). Alfa yayınları. İstanbul.

Eröz, Mehmet; Ali Güler (1998). **Türk Ailesi.** AKM Başkanlığı Yayınları. Ankara.

Kavruk, Hasan; Salim Durukoğlu (2012). **Battalnâme**. Malatya Kitaplığı Yayınları. Malatya.

Köksal, Hasan (1984). **Battalnâmelerde Tip ve Motif Yapısı**. KTB Millî Folklor Araştırma Dairesi Yayınları. Ankara.

Ocak, Ahmet Yaşar (1992). "*Battal Gazi*". **İslam Ansiklopedisi**. C. 5, s. 204-205.

Reiter, Rayna R. (2012). **Kadın Antropolojisi**. (Çev. : Bürge Abiral). Dipnot Yayınları. Ankara.

ISBN 978-605-7923-57-8

Sakaoğlu, Saim."*Battalnâme*". **Türk Dünyası Tarih Dergisi**. İstanbul. S. 76, s. 29-35.

Say, Yağmur (2009). **Türk İslam Tarihinde ve Geleneğinde Seyyid Battal Gazi ve Battalname**. Eskişehir Valiliği. Ankara.

Sevinç, Necdet (1987). **Eski Türklerde Kadın ve Aile**. Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı. İstanbul.

Şahin, Halil İbrahim (2012). "*Türk Destanlarındaki Aile Algısı Üzerine Bir Değerlendirme*". **Karadeniz Araştırmaları Dergisi**. S. 33, s. 117-138.

Şimşek, Anjelika Hüseyinzâde (2016)."*Türk Destanlarında Kadın Algısı*". **Türk Dünyasında Kadın Algısı**, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Yayınları, C. 1, s. 15-22.

Tayanç, Füsun; Tunç Tayanç (1981). **Dünyada ve Türkiye'de Tarih Boyunca Kadın**. Tan Yayınları. İstanbul.